

Project part-financed
by the European Union

BSR INTERREG III B project “Promoting Spatial Development by Creating COMon MINDscapes – COMMIN”

National Glossary LITHUANIA

Central Lithuanian spatial development and planning terms

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Aplinkos (oro, vandens, dirvožemio, fizikinės taršos lygio ir kt.) kokybės vertė	Quality value of the environment (air, water, soil, the physical level of pollution)		
Aplinkos kokybė	Environmental quality	Aplinkos kokybė - Apskritis ir savivaldybės bendrojo planavimo uždavinys, deklaruojamas Bendrųjų planų rengimo taisyklėse. Aplinka – „gamtoje funkcionuojanti tarpusavyje susijusių elementų (žemės paviršiaus ir gelmių, oro, vandens, dirvožemio, augalų, gyvūnų, organinių ir neorganinių medžiagų, antropogeninių komponentų) visuma bei juos vienijančios natūraliosios ir antropogeninės sistemos“ (pagal Aplinkos apsaugos įstatymą)	Environmental quality - The objective of general planning of the county and municipality, indicated in the Regulations for the Drafting of Master Plans. Environment is “a sum total of interrelated elements (land surface and its depth, air, water, soil, plants, animals, organic and non-organic material, anthropogenic components) functioning in nature, as well as the natural and anthropogenic systems of unifying the aforesaid elements” (In accordance with the Law on Environmental Protection)
Aplinkos ministerija	Ministry of Environment	Aplinkos ministerija: <ul style="list-style-type: none"> - įgyvendina valstybės teritorijų planavimo politiką; - koordinuoja ir organizuoja valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimą; - rengia teritorijų planavimo politikai įgyvendinti reikalingus teisės aktus; - išduoda planavimo sąlygas (rengiant apskričių planus); - atlieka valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą; - atlieka valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų įgyvendinimo stebėseną. 	The Ministry of Environment shall: <ul style="list-style-type: none"> - implement the state policy of territorial planning; - co-ordinate and organize formulation of territorial planning documents of the state level; - prepare legal acts necessary to implement territorial planning policy; - issue the conditions for planning (in drafting the county plans); - implement state supervision of territorial planning; - execute supervision of the implementation of territorial planning documents of the State level.
Apskritis bendrojo (generalinio) plano rengimo taisyklės	Regulations of Master (general) Plan Preparation of the County	Apskritis bendrojo (generalinio) plano rengimo taisyklės - Teritorijų planavimo nuostatas detalizuojantis poįstatyminis dokumentas. Taisyklės nustato apskričių teritorijų bendrųjų (generalinių) planų struktūrą ir turinį, Bendrojo plano rengimo, derinimo, tvirtinimo, keitimo ir galiojimo tvarką.	Regulations of Master (general) Plan Preparation of the County – A post-statutory document detailing the Provisions of Territorial Planning. The Regulations determine the structure and content of master (general) plans of the county territories, as well as the procedure for the drafting, co-ordination, approval and validation of the mater plan.

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Apskritis bendrojo plano sprendinių svarstymas ir derinimas	Hearing and coordination of the solutions of the master plan of the county	Apskritis bendrojo plano sprendinių svarstymas ir derinimas - Baigiamasis apskritis teritorijos planavimo etapas. Jį apima: 1) sprendinių vieša ekspozicija, susirinkimas – konferencija, kurios metu visuomenei pateikiamos parengtos sprendinių vertinimo ataskaitos;2) plano projekto derinimas su institucijomis; 3) ginčų nagrinėjimas.	Hearing and coordination of the solutions of the master plan of the county - The final stage of territorial planning of the county. It incorporates: 1) a public presentation of solutions, meeting – conference during which the drawn up reports on the assessment of solutions presented to the public; 2) coordination of the plan project with institutions; 3) investigation of disputes.
Apskritis bendrojo plano tikrinimas ir tvirtinimas	Supervision and approval of the master plan of the county		
Apskritis planavimo sąlygos	County master planning conditions		
Apskritis plano struktūra	Structure of the county plan		
Apskritis teritorijos bendrasis (generalinis) planas planas	Master (general) plan of the territory of the county	Apskritis teritorijos bendrasis (generalinis) planas planas - Pagrindinis teritorijų planavimo dokumentas, rengiamas apskritis teritorijai. Pagrindiniai apskritis bendrojo teritorijų planavimo tikslai ir uždaviniai yra: 1. įgyvendinti ir detalizuoti galiojančio Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinius apskritis teritorijoje; 2.parengti apskritis teritorijos tvarkymo bei darnaus vystymo pagrindus ir principines nuostatas; 3. plėtoti ir tobulinti susiklosčiusią apskritis erdvinę struktūrą, formuoti ir vystyti jos urbanistinę sistemą; 4. numatyti priemones gyvenimo ir aplinkos kokybei gerinti; 5. plėtoti infrastruktūrą; 6. suformuoti principines nuostatas teritorijų apsaugai nuo pavojingų gamtinių ir technogeninių procesų; 7. numatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo vertybių išsaugojimą; 8. numatyti bioproductinio ūkio, pramonės, verslo, rekreacinės ir kitos paskirties teritorijų vystymo kryptis,	Master (general) plan of the territory of the county - The main territorial planning document which is formulated for the county territory. The key objectives and tasks of county general territorial planning are the following: 1. to implement and detail the solutions of the general plan of the Republic of Lithuania in the county territory; 2. to formulate the principal regulations of and create the foundation for the harmonious development and management of the county territory; 3. to develop and improve the spatial structure of the county, to form and develop its urban system; 4. to provide for the means to improve the quality of life and the environment; 5. to develop infrastructure; 6. to formulate the principal regulations for the territory protection from the hazardous natural and technological processes; 7. to provide for the means determining the rational use of natural resources, an ecological equilibrium, the formation of the natural framework, conservation of values of natural and cultural heritage;

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		<p>formuoti palankias ūkio ir verslo ugdymo sąlygas; 9. numatyti teritorijas, kurioms privaloma rengti specialiuosius planus; 10. rezervuoti teritorijas techninei infrastruktūrai plėtoti ir kitiems visuomenės poreikiams tenkinti reikalingiems objektams; 11. suformuoti planavimo sąlygas apskrities lygmens specialiesiems bei jos savivaldybių bendriesiems ir specialiesiems planams, perteikti nacionalinius ir regioninius teritorijų vystymo tikslus savivaldybės lygmens planams.</p>	<p>8. to provide for the trends of the development of territories used for bio-productive economy, industry, business, recreational and other purposes, to create favourable conditions for agriculture and business development; 9. to provide for territories which require the drafting of special plans; 10. to reserve territories for the development of technical infrastructure and other objects necessary to satisfy the needs of the public; 11. to create the conditions of planning at the county level for special plans, as well as for master and special plans of its municipality, to communicate the objectives of the national and regional development of territories to plans of the municipality level.</p>
Apskrities urbanistinė sistema (gyvenamųjų vietovių sistema)	Urban system of the county (the system of the residential areas)		
Apskrities urbanistinis karkasas	Urban framework of the county		
Apskrities viršininkas -	County governor	<p>Apskrities viršininkas – Institucija, per kurią Vyriausybė organizuoja apskričių valdymą. Apskrities viršininkui keliami uždaviniai: 1) įgyvendinti valstybės politiką regioninės plėtros, socialinio aprūpinimo, švietimo, kultūros, sveikatos priežiūros, teritorijos planavimo, paminklotvarkos, žemės naudojimo ir apsaugos, aplinkos apsaugos ir kitose srityse, vykdyti apskrityje valstybines ir tarpregionines programas; 2) koordinuoti apskrityje esančių ministerijų ir kitų Vyriausybės institucijų struktūrinių padalinių veiklą, taip pat derinti savivaldybių vykdomųjų institucijų veiklą, įgyvendinant regionines programas; 3) numatyti prioritėtines apskrities raidos kryptis ir rengti programas.(Pagal Apskrities valdymo įstatymą)</p>	<p>An institution through which the Government organizes administration of counties. The tasks of the county governor shall be: 1) to implement state policy in spheres of regional development, social maintenance, education, culture, health care, territorial planning, monument protection, land use and protection, as well as agriculture, environmental protection, and other spheres, and to implement state and inter-regional programmes; 2) to co-ordinate the activities of the ministries and other structural subdivisions of Government institutions lying within the limits of the county, as well as to co-ordinate the activities of executive institutions of local authorities in implementing regional programmes; 3) to provide for the priority trends of the county development and prepare its programmes. (According to the Law on the Governing of the County)</p>

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Apskritis viršininko ataskaita ministerijai ir Vyriausybei	Report of the county governor to the Government and ministry	Apskritis viršininko ataskaita ministerijai ir Vyriausybei – Apskritis viršininko pareiga. Remdamasis bendrojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo monitoringo duomenimis, apskritis viršininkas ne vėliau kaip likus šešiams mėnesiams iki kiekvienų Seimo rinkimų pradžios turi pateikti ataskaitas Aplinkos ministerijai ir Vyriausybei. (Pagal apskritis teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklės)	Report of the county governor to the Government and ministry – A duty carried out by the county governor. Referring to the data on the implementation of monitoring of general territorial planning document solutions, the county governor must report to the Ministry of Environment and the Government no later than six month left till the beginning of every election to the Seimas (Parliament). (According to the Regulations for the Drafting of the Master Plan of the County Territory).
Arealų funkciniai prioritetai	Functional priorities of stations (habitats)		
Atsakomybė už pasekmes, atsiradusias detaliojo planavimo proceso metu	Responsibility assumed for the consequences done in the process of detailed planning	Atsakomybė už pasekmes, atsiradusias detaliojo planavimo proceso metu – Prievolė planavimo organizatorius ir rengėjams, uždėta Detaliųjų planų taisyklių. Detaliojo planavimo organizatorius ir rengėjas yra atsakingi už pasekmes, atsiradusias dėl jų kaltės detaliojo planavimo proceso ir procedūrų metu. Detaliojo planavimo organizatorius atsako už planavimo proceso ir procedūrų organizavimą bei teisingą su tuo susijusių dokumentų apiforminimą bei privalo laikytis nustatytos detaliojo plano derinimo, tvirtinimo bei įregistravimo tvarkos.	Responsibility assumed for the consequences done in the process of detailed planning – Liability imposed on the organisers of planning by the Regulations for Detailed Plans. The organiser and planner of detailed planning are responsible for the consequences done by their fault in the process of detailed planning. They take responsibility for the organization of the process of planning and its procedures, as well as for an impartial processing of the documents pertaining to the said organisation of planning; they must act according to the procedure for the drafting, approval and registration of the detailed plan.
Aukštybinių pastatų išdėstymo planai planai	Plan involving the location of skyscrapers	Aukštybinių pastatų išdėstymo planai planai - Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipas. Verslininkų ir architektų siekis statyti aukštybinius pastatus (aukštesnius nei 30 m) nepaprastai išaugo apie 2003 metus. 2004m. buvo parengtos specialios aukštybinių pastatų išdėstymo specialiųjų planų taisyklės.	Plan involving the location of skyscrapers – A type of special territorial planning documents. Businessmen’s and architects’ intended purpose to construct high buildings (exceeding the height of thirty meters) increased to a considerably great extent in the year 2003. The certain Regulations for Special Plans of Distributing Skyscrapers are prepared in 2004.
Aukštybinių pastatų išdėstymo teritorijos ir aukščio reglamentai	Regulations of the skyscrapers allocation in the territory	Aukštybinių pastatų išdėstymo teritorijos ir aukščio reglamentai - Vienas miestų ir miestelių bendrojo plano uždavinių (Pagal Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklės). Gali būti rengiami ir atskiri specialūs Aukštybinių pastatų išdėstymo planai.	Regulations of the skyscrapers allocation in the territory – One of the tasks indicated in the master plan of towns and townships (According to the Regulations for the Drafting of Master Plans of Towns and Townships). Separate special plans of the skyscrapers distribution can be prepared, as well.

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Bendrojo naudojimo želdynai, žalioji žiedas	Public green space/ green belt	Bendrojo naudojimo želdynų brėžinys yra vienas iš šešių privalomų miestų ir miestelių bendrųjų planų brėžinių (Pagal bendrųjų planų taisykles). Miesto žalioji žiedas – praktikoje kartais pasitaikantis miesto bendrojo plano ir apskrities bendrojo plano elementas.	The drawing of green space of general use is one of six mandatory drawings of master plans of towns and townships (According to the Regulations for Master Plans). City green belt – an element of the master plan of the town as well as an element of the master plan of the county which occurs in practice at times.
Darnus vystymasis	Sustainable development	Darnus vystymasis – Labai dažnai planavimą reglamentuojančiuose dokumentuose ir pačiuose planuose naudojamas terminas. Bendrųjų planų rengimo taisyklės, pavyzdžiui, reikalauja atlikti visų bendrųjų planų sprendinių poveikio vystymosi darnai vertinimą. Bendruosiuose planuose deklaruojama, kad darnus vystymas yra jų tikslas. Terminas naudojamas ne tik teritorijų planavimo, bet ir kituose valstybiniuose dokumentuose (pvz., Lietuvos subalansuoto vystymo strategijoje) Lietuvos statistikos departamentas apibrėžia terminą taip: „Darnus vystymasis – tai visuomenės vystymasis, sudarantis galimybes pasiekti visuotinę gerovę dabartinei ir ateinančioms kartoms, siekiant kompromiso tarp aplinkosauginių, ekonominių ir socialinių visuomenės tikslų ir neviršijant leistinų poveikio aplinkai ribų“.	Sustainable development – The term mostly used in the plans and documents regulating planning. For instance, the Regulations for the Drafting of Master Plans require performing the assessment of the impact of the solutions of master plans on sustainability of the development. The focus of master plans is on sustainable development. The term is used not only in territorial planning, but also in other state documents (e.g. in the Lithuanian Strategy of Sustainable Development). Lithuanian Department of Statistics defines the term “sustainable development“ as “development of the society providing opportunities to reach the welfare for the present and future generations by harmonizing environmental, economic and social objectives of the society without exceeding allowable limits of environmental impact.”
Detaliojo planavimo organizatoriai	Organisers of detailed planning	Detaliojo planavimo organizatoriai - Detaliojo teritorijų planavimo organizatoriai yra šie: 1) savivaldybės administracijos direktorius; 2) valstybinės žemės valdytojai.	Organisers of detailed planning – The organisers of detailed planning are the following: 1) the director of the municipal administration; 2) the managers of the state-owned land.
Detaliojo plano rengėjai	Planners of detailed plans	Detaliojo plano rengėjai - Rengti detaliuosius planus turi teisę: 1) atestuotas specialistas; 2) juridiniai asmenys, jeigu jų įstatuose numatyta teritorijų planavimo veikla, o planavimo darbams vadovauja atestuotas specialistas.	Planners of detailed plans – Detailed plans are drafted by: 1) a certified specialist; 2) legal entities, provided the activity of territorial planning is established in their Regulations, while planning works are supervised by the certified specialist.
Detaliojo plano rengimo teisė	Retrieval of alternatives of the development of town territory	Miesto teritorijų vystymosi alternatyvų paieška – Užduotis, privaloma atlikti miesto teritorijos bendrojo plano koncepcijos rengimo stadijoje. Alternatyvos turi būti palygintos gal jų strateginį poveikį (Pagal Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisykles).	Retrieval of alternatives of the development of town territory – A task which must be fulfilled at the stage of framing the concept of the master plan of town territory. Alternatives must be compared according to their strategic impact (In conformity with the Regulations for Master Plans of Towns and Townships).

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Detaliojo plano rengimo teisė	Rights of preparation of detailed plan	Detaliojo plano rengimo teisė – apribojimas, uždedamas Detaliųjų planų taisyklių. Rengti detaliuosius planus turi teisę: 1. atestuotas specialistas; 2. juridiniai asmenys, jeigu jų įstatuose numatyta teritorijų planavimo veikla, o planavimo darbams vadovauja atestuotas specialistas.	Rights of preparation of detailed plan – restriction imposed by the regulations for detailed plans. Detailed plans are drafted by: 1) a certified specialist; 2) legal entities, provided the activity of territorial planning is established in their regulations, while planning works are supervised by the certified specialist
Detaliojo plano sudėtis ir turinys	Content and composition of the detailed plan	Detaliojo plano sudėtis ir turinys - Detaliųjų planų taisyklės nurodo, kad detalų planą turi sudaryti: 1. aiškinamasis raštas; 2. brėžiniai su teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimo reikalavimais; 3. procedūrų dokumentai. Bendroju atveju rengiami šie brėžiniai: 1) teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimo brėžinys, kuriame pažymimi privalomieji ir (esant reikalui) papildomieji teritorijos tvarkymo režimo reikalavimai; 2) žemės sklypų ribų nužymėjimo brėžinys – plotas, koordinatės; 3) infrastruktūros objektų ir komunikacinių koridorių brėžinys, kuriame nurodoma: a) komunikacinio koridoriaus ir inžinerinių įrengimų išdėstymo plane schema, planuojamų gatvių raudonosios linijos bei transporto ir pėsčiųjų judėjimo schema; b) komunikacinio koridoriaus pjūvis, kuriame pažymimi esami ir naujai planuojami inžineriniai tinklai, nurodant tinklų rūšis, galimus minimalius atstumus tarp visų ten esančių inžinerinių tinklų; 4) statinių vizualizacija – sklype numatomų statyti statinių tūrinis, erdvinis pavaizdavimas	The Regulations for Detailed Plans indicate that the detailed plan must comprise: 1. the explanatory note; 2. schemes incorporating the requirements for the programme of territorial management and land use; 3. procedure documents. In general case the following drawings are prepared: 1) the drawing of the programme of territorial management and land use, wherein compulsory and (when necessary) additional requirements for the regime of territorial management are accentuated; 2) the drawing concerning delineation of land plots – area, coordinates; 3) the drawing of objects of infrastructure and communication corridors, which encompass: a) the scheme for allocating a communication corridor and engineering facilities in the plan, the scheme of a red line of the planned streets, transport and pedestrian traffic; b) the section of the communication corridor, wherein the existing and planning engineering networks are designated anew, indicating the types of networks, possible minimal distance among all engineering networks; 4) visualization of construction works – content of prospective construction works to be built in the land plot, spatial representation.
Detaliųjų planų rengimo taisyklės	Regulations for Drafting Detailed Plans	Detaliųjų planų rengimo taisyklės taisyklės – Teritorijų planavimo nuostatas detalizuojantis poįstatyminis dokumentas. Taisyklės nustato detaliųjų planų rengimo, keitimo, derinimo bei tvirtinimo tvarką, taip pat detaliojo planavimo proceso dalyvių tarpusavio santykius šiame procese.	Regulations for Drafting Detailed Plans – A post-statutory document detailing the Provisions of territorial Planning. The Regulations establish the procedure for the drafting, amendment, co-ordination and approval, as well as the participants' relationship in the process of detailed planning.
Detalusis planas -	Detailed plan	Detalusis planas - Teritorijų planavimo dokumentas, kuriame yra nustatytos žemės sklypų ribos, teritorijos	Detailed plan is a territorial planning document for establishing the conditions, rights and obligations in using

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		tvarkymo ir naudojimo režimas (teritorijos (žemės sklypo) naudojimo būdas ir/ar pobūdis; leistinas pastatų aukštis metrais; leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas procentais; leistinas sklypo užstatymo intensyvumas procentais; statinių statybos vieta, statybos riba – linija, už kurios negalima pastatų (statinių) statyba, ar statybos linija – linija, su kuria turi sutapti pastato (statinio) gatvės fasado projekcija, išskyrus inžinerinius tinklus; komunalinių ar vietinių inžinerinių tinklų ir pastatų šildymo sistemų prijungimo sąlygos; susisiekimo sistemos organizavimas, transporto srautai, skersiniai gatvės važiuojamosios dalies profiliai; servitutai). (Pagal teritorijų planavimo įstatymą ir detaliųjų planų taisykles).	a land plot and developing an activity in it. It is a territorial planning document which indicates the limits of land plots, the regime of the use and management of territories, manner and/or character of use of a land plot; admissible height of buildings, admissible density and intensity of occupying a land plot in per cent; a place for construction works, a boundary of construction - a line beyond which construction (works) is forbidden or a construction line - a line which façade plane of the street of a building (construction works) must correspond to with the exception of the engineering networks; the conditions for connecting public or local engineering networks and systems of heating buildings; organizing means of communication, streams of transport, transverse profiles of street way; servitudes. (According to the Law on Territorial Planning and the Regulations for Detailed Plans.
Detalusis planavimas planavimas	Detailed planning	Detalusis planavimas planavimas -Savivaldybės teritorijos dalių planavimas žemės sklypo riboms nustatyti, naudojimo ir veiklos jame plėtojimo sąlygoms nustatyti, pakeisti arba panaikinti (Pagal Teritorijų planavimo įstatymą).	Detailed planning - Planning of parts of the municipality territory for delimitating a land plot, as well as establishing, altering or abolishing the conditions, rights and obligations in using a land plot and developing an activity in it. (In conformity with the Law on Territorial Planning)
Didžiųjų prekybos centrų išdėstymas	Distribution of supermarkets		
Ekologinė pusiausvyra	Ecological balance	Ekologinė pusiausvyra - Numatyti priemonės ir apribojimus, užtikrinančius ekologinę pusiausvyrą yra vienas iš uždavinių, keliamų apskrities ir savivaldybių bendrojo planavimo lygmenyse. (Pagal Bendrųjų planų rengimo taisykles). Žiūr. taip pat „Kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra“	To balance the means and limitations ensuring an ecological equilibrium is one of the tasks set at the county and municipality levels of general planning. (According to the Regulations for the Drafting of Master Plans). See also “Ecological Equilibrium of the Landscape”.
Ekologinis tinklas	Ecological network		
Ekonominės aplinkos potencialas	Potential of economical environment		
Erdvinė struktūra	Spatial structure	Erdvinė struktūra – Labai plačiai naudojamas terminas visų lygmenų bendrąjį planavimą reglamentuojančiose taisyklėse ir pačiuose planuose. Taisyklės reikalauja tobulinti apskričių ir rajonų erdvinę struktūrą. Rengiant	Spatial structure – A widely used term in the plans and rules regulating general planning at all levels. The Regulations require improving the spatial structure of counties and districts. It is necessary to establish the

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		miestų bendruosius planus, privalu nustatyti miesto teritorijos erdvinės struktūros principus. Teritorijų planavimo teisiniuose dokumentuose termino turinys nėra išaiškintas. Daugelis planuotojų „erdvine struktūra“ vadina pagrindinius planuojamo objekto elementus.	principles of the spatial structure of town territory in drafting master plans of towns. The content of the term is not defined in legal documents of territorial planning. Many planners treat “spatial structure” as the essential elements of a target object.
Esamos būklės analizė ir įvertinimas	Assessment and analysis of the present state		
Fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, visuomenės, savivaldybių ir valstybės interesų suderinimas -	Harmonisation of the interests of natural and legal entities or their groups, also the interests of the public, municipalities and the State	Fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, visuomenės, savivaldybių ir valstybės interesų suderinimas - „Suderinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, visuomenės, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos ir žemės sklypų naudojimo bei veiklos plėtojimo šioje teritorijoje“ – vienas iš aštuonių teritorijų planavimo tikslų, nurodytų Teritorijų planavimo įstatyme.	Harmonisation of the interests of natural and legal entities or their groups, also the interests of the public, municipalities and the State - “To harmonize the interests of natural and legal entities or their groups, also the interests of the public, municipalities and the State” is one of eight objectives of territorial planning in the Law on Territorial Planning.
Funkciniai arealai, zonos, funkcinis zonavimas	Functional areas/ zoning/ zone	Funkcinis zonavimas yra planuojamos teritorijos dalių išdėstymas pagal bendrus vyraujančius požymius, naudojimo būdą ar tvarkymo reglamentą, atliekamas bendrojo ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo procese, koncepcijos rengimo stadijos metu. (Pagal teritorijų planavimo įstatymą).	Functional zoning - the allocation of parts of the planned territory is carried out in the process of the preparation of documents of general and special territorial planning at the stage of the formulation of the concept, according to the general prevailing characters, the manner of use or the rules of management (In conformity with the Law on Territorial Planning).
Gamtinio karkaso formavimas	Formation of nature framework	Gamtinio karkaso formavimas - Vienas iš teritorijų planavimo uždavinių (Pagal teritorijų planavimo įstatymą) Gamtinis karkasą Saugomų teritorijų įstatymas apibrėžia kaip vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų. Gamtinis karkasas nustatomas, rengiant bendrojo arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentus (Pagal saugomų teritorijų įstatymą). Veikla gamtiniame karkase esančiose teritorijoje yra ribojama saugomų teritorijų įstatymo.	One of the objectives of territorial planning (In accordance with the Law on Territorial Planning) is the formation of nature framework . The Law on Protected Territories defines the natural framework as an integral network of the natural and ecological compensation territories, which ensures an ecological equilibrium of the landscape, natural relations between protected territories, and other territories or inhabitations essential for the environmental protection, plants and animals' migration among them. The natural framework is established in drafting master or special territorial planning documents. (According to the Law on Protected Territories). The activity within the natural

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Gamtinis karkasas karkasas	Natural framework	<p>Gamtinis karkasas karkasas - Vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų. Gamtinį karkasą sudaro: 1) geoekologinės takoskyros; 2) geosistemų idinio stabilizavimo arealai ir ašys; 3) migraciniai koridoriai.</p> <p>Karkase išskiriamas Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“, apimantis buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas. Gamtinis karkasas ir į jį sudėtį įeinantys ekologiniai tinklai nustatomi tvirtinant bendrojo arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentus. Veikla gamtiniame karkase yra ribojama (įvairiai skirtinguose jo elementuose).</p>	<p>framework is restricted by the said Law.</p> <p>Natural framework is an integral network of territories of natural ecological compensation, which determines an ecological equilibrium of the landscape, natural relations between protected territories, and other territories or inhabitations essential for the environmental protection, as well as plants and animals' migration among them. The natural framework comprises: 1) geo-ecological ridges; 2) stations and axes of geo-systems of inner stabilization; 3) migration corridors.</p> <p>The European ecological network "Natura 2000" has been distinguished in the framework. The said network incorporates the territories of great significance to birds' protection and inhabitations. The natural framework as well as the ecological networks of its composition is established by approving the documents for general or special planning. The activity in the natural framework is limited (differently in each element of the framework).</p>
Gamtos ir kultūros paveldo bei rekreacijos išteklių apsauga apsauga	Protection of nature, cultural heritage and recreation resources	Gamtos ir kultūros paveldo bei rekreacijos išteklių apsauga - Vienas iš Teritorijų planavimo įstatyme nurodomų teritorijų planavimo tikslų. Gamtos apsauga ir kultūros paveldo apsauga turi labai išvystytas savas teisinių reglamentų sistemas, pradedant įstatymais, ir baigiant įvairiomis juos detalizuojančiomis taisyklėmis.	Protection of nature, cultural heritage and recreation resources – One of the objectives of territorial planning indicated in the Law on Territorial Planning. Protection of nature and cultural heritage has its own well-developed systems of legal regulations, beginning from laws and ending with various rules explicating them.
Gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimo potencialas	Potential of conservation of the objects of cultural heritage and nature		
Gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimas išsaugojimas	Preservation of the objects of natural and cultural heritage	Gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimas išsaugojimas – Vienas iš bendrųjų teritorijų planavimo tikslų, minimų teritorijų planavimo įstatyme, bendrųjų planų taisyklėse. Šiam tikslui skirtas atskiras specialus Saugomų teritorijų įstatymas.	Preservation of the objects of natural and cultural heritage – One of the objectives of territorial planning, which are mentioned in the Law on Territorial Planning and the Regulations for Master Plans. To realize the said objective, a special Law on Protected Territories is applied.
Gamtos išteklių racionalus naudojimas	Rational use of natural resources	Gamtos išteklių racionalus naudojimas – Vienas Teritorijų planavimo įstatyme, Apskritis ir savivaldybės teritorijos bendrojo planavimo taisyklėse minimų planavimo uždavinių.	

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Gatvių kategorijos	Streets categories	<p>Gatvių kategorijos – Gatvių rūšys, besiskiriančios savo paskirtimi, eksploataavimo reglamentu ir techniniais parametrais. Susisiekimo linijos Lietuvoje skirstomos į šešias pagrindines kategorijas:</p> <p>A - greito eismo gatvės; B - pagrindinės gatvės; C - aptarnaujančios gatvės; D - pagalbinės gatvės; E - pagrindinės pėsčiųjų ir dviračių eismo gatvės ir takai; F - pagalbiniai pėsčiųjų ir dviračių eismo takai, šaligatviai (juostos).</p> <p>Gatvių klasifikacija pateikta Statybos techninių reikalavimų reglamente „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“ Reglamentas taikomas rengiant miestų, miestelių ir kaimų bendruosius ir detaliuosius bei specialiuosius planus.</p>	<p>Streets categories – Types of streets distinguished by their purpose, regulations for exploitation, as well as technical parameters. Communications lines in Lithuania divided into six main categories:</p> <p>A – streets of rapid traffic; B – main streets; C – service streets; D – subsidiary streets; E – leading streets and tracks of pedestrian and bicycle traffic; F – subsidiary tracks of pedestrian and bicycle traffic, pavements.</p> <p>Classification of streets is presented in the Regulations for Technical Requirements of Construction “Communications Systems of Towns, Townships and Village.” The Regulations are applied in drafting master, detailed and special plans of towns, townships and village.</p>
Gyvenamosios paskirties teritorijos	Territories used for the residential purpose	<p>Gyvenamosios paskirties teritorijos – Teritorijos, skirtos gyvenamųjų namų statybai. Tai – vienas iš „kitos paskirties žemės“ naudojimo būdų Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijoje. (žiūr. „Žemės naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis“ ir „Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, paskir</p>	<p>Territories used for the residential purpose – territories used for construction of dwelling-houses. This is one of the means of land use “for other purposes” indicated in the Specification of the Land Plots of the Principle Specific Purpose, Means and Character of Land Use. (See “The Principal Specific Purpose, Means and Character of Land Use” and “Specification of the Land Plots of the Principle Specific Purpose, Means and Characters of Land Use”).</p>
Gyvenamosios vietovės	Settlements	<p>Gyvenamosios vietovės – Valstybės ir apskričių teritorijų planavime labai dažnai naudojama kategorija. Ruošiant šiuos planus, pateikiamos gyvenamųjų vietovių sistemos vystymo nuostatos. Teritorijų planavimo teisiniuose dokumentuose oficialaus apibrėžimo terminas neturi. Bendrinėje kalboje jis suprantamas kaip įvairaus dydžio žmonių apgyventos teritorijos</p>	<p>Settlements – A category generally used in planning of the state and county territories. In drafting these plans, the provisions for development of the system of settlement are presented. The said term “settlement” does not have an official definition in legal documents of territorial planning. In the common language, it is understood as inhabited territories of different size.</p>
Gyvenamųjų teritorijų išdėstymo planai planai	Plan of the distribution of residential areas	<p>Gyvenamųjų teritorijų išdėstymo planai planai - Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipas.</p>	<p>Plan of the distribution of residential areas – A type of special territorial planning documents.</p>
Gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros bei	Policy of development or residential areas		

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
kitų veiklos sričių plėtojimo politika	and infrastructure systems		
Gyvenamųjų vietovių sistema	System of settlements	Gyvenamųjų vietovių sistema – Šalies teritorijos bendrajame plane, Apskritis teritorijos bendrųjų planų taisyklėse naudojamas terminas. Oficialaus išaiškinimo neturi. Dažniausiai suprantamas kaip įvairių pagal reikšmę ir vaidmenį gyvenviečių išdėstymas teritorijoje. Vietoje termino „gyvenamųjų vietovių sistema“ kartais naudojami terminas „urbanistinė sistema	System of settlements – The term is used in the Regulations for Master Plans of the County Territory as well as in the Regulations for Master Plans of the State Territory. The term does not have an official definition. It is generally understood as distribution of settlements in a territory, according to the matter of significance and role. The term “urban system” sometimes replaces the term “systems of settlements”
Gyvenimo kokybės gerinimas	Development of living conditions (quality of life)		
Infrastruktūros plėtros	Plan of infrastructure corridors development	Infrastruktūros plėtros (komunikacinių koridorių, inžinerinių tinklų planai) - Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipas.	Plan of infrastructure corridors development as well as the plans of engineering networks – A type of special territorial planning documents.
Infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisyklės	Regulations of the Preparation of Special Plans concerning the Infrastructure Development (heating, electricity, gas and oil supply canals)	Infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisyklės - Teritorijų planavimo nuostatas detalizuojantis poįstatyminis dokumentas. Taisyklės reglamentuoja šių specialiųjų planų (toliau – Planai) rengimo, svarstymo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo ir galiojimo reikalavimus.	Regulations of the Preparation of Special Plans concerning the Infrastructure Development (heating, electricity, gas and oil supply canals) – A post-statutory document detailing the Provisions of Territorial planning. The Regulations regulate the requirements for the drafting, consideration, co-ordination, supervision, approval and validation of the special plans (hereinafter referred to as Plans).
Investicijų socialiniam ekonominiam vystymuisi skatinimas	Promotion of investments for the social and economic development	Investicijų socialiniam ekonominiam vystymuisi skatinimas – Vienas iš Teritorijų planavimo įstatyme nurodomų teritorijų planavimo tikslų.	Promotion of investments for the social and economic development – The objective indicated in the Law on Territorial Planning.
Inžinerinės infrastruktūros paskirties teritorijos	Territories used for the engineering infrastructure	Inžinerinės infrastruktūros paskirties teritorijos – Vienas iš 10 „kitos paskirties“ žemės naudojimo būdų (žiūr. „Žemės naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis“) (Pagal žemės įstatymą).	Territories used for the engineering infrastructure – One of ten means of land use “for other purposes” (See “The Principal Specific Purpose, Means and Character of Land Use”) (The Law on Land).

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Inžinerinės ir techninės infrastruktūros plėtojimas	Development of engineering and technical infrastructure		
Istoriškai susiklosčiusių miestų ir miestelių urbanistinės struktūros ir tūrinės erdvinės kompozicijos tobulinimas –	Development of the volumetric and spatial composition as well as the urban structure of historically emerged towns and townships	Istoriškai susiklosčiusių miestų ir miestelių urbanistinės struktūros ir tūrinės erdvinės kompozicijos tobulinimas – Antras iš dešimties miestų ir miestelių bendrojo planavimo uždavinių, nurodomų Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklėse.	Development of the volumetric and spatial composition as well as the urban structure of historically emerged towns and townships - The second of ten tasks of detailed planning of towns and townships, indicated in the Regulations for the Drafting of Master Plans of Towns and Townships.
Komercinės paskirties teritorijos	Commercial area/ territories	Komercinės paskirties teritorijos teritorijos - vienas iš 10 „kitos paskirties“ žemės naudojimo būdų (žiūr. „Žemės naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis“). Pagal Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, paskirties, būdų ir pobūdžių specifikaciją (žiūr. „Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacija“) tai - teritorija, skirta prekybos, paslaugų ir pramogų statiniams statyti. „Komercinės paskirties teritorijos“ tipo žemės naudojimo būdas skaidomas į tris žemės naudojimo pobūdžius: 1. Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos 2. Laidojimo paslaugų statinių statybos 3. Degalinių ir autoservisų statinių statybos	Commercial area/territories territories - one of 10 ways of using land for “other purposes”(see “The principal specific purpose, means and character of land use”) According to the specification of land plots of the principle specific purpose, means and characters of land use (see “Specification of the Land Plots of the Principle Specific Purpose, Means and Characters of Land Use”) commercial area is the territory used for building commercial structures, service facilities and recreational centres. The means of land use for “commercial purposes” are divided into three characters of land use: 1. Building objects of commerce, service and recreation; 2. Construction works providing burial services; 3. Construction works of petrol stations and garages.
Komunikacijų trasos ir koridoriai	Communication runs and corridors	Komunikacijų trasos ir koridoriai - Nuosavybės ar patikėjimo teise savivaldybės valdoma žemės juosta tarp gatvių raudonų linijų, kelių apsaugos arba žaliojoje zonoje, skirta požeminių ir antžeminių inžinerinės infrastruktūros objektų (komunalinių inžinerinių tinklų ir įrenginių) statybai ir eksploatacijai. (pagal Teritorijų planavimo įstatymą). Rezervuoti teritorijas komunikacijų trasų statybai yra vienas iš savivaldybės teritorijos bendrojo plano uždavinių (Pagal bendrųjų planų taisyklės)	Communication runs and corridors are strips of the land between red lines of streets, traffic protection or in the green-belt which is administered by the Municipality by the right of ownership or trust and used for building and maintaining the under/above-ground objects (i.e. Public engineering networks and facilities) of engineering infrastructure. (According to the Law on Territorial Planning). To reserve the territories for building communication runs is one of the tasks of the municipality master plans. (According to the Regulations for Master

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
			Plans).
Konkretizuoti sprendiniai	Concretized solutions		
Konkursas bendrojo plano rengėjui parinkti	Procedure aiming at choosing the planners for preparation of the master plan		
Konservacinio prioriteto teritorijos	Territories of conservational priority	Konservacinio prioriteto teritorijos - (Žemės įstatyme – „konservacinės paskirties žemė“, Saugomų teritorijų įstatyme - „konservacinės apsaugos prioriteto teritorijos“) – teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio ir (ar) kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai bei objektai ir biologinė įvairovė. Šiai kategorijai priskiriami 1) rezervatai, draustiniai ir 2) kultūros paveldo objektų sklypai. (Pagal Žemės įstatymą ir Saugomų teritorijų įstatymą)	Territories of conservational priority - (In the Law on Land “land designated for conservational purposes,” in the Law on Protected Territories – “territories of conservational protection priority”) – territories, wherein objects and biodiversity together with unique or typical complexes of the natural and cultural landscape are preserved. This category includes: 1) reservations, sanctuaries and 2) plots of objects of cultural heritage. (According to the Law on Land and the Law on Protected Territories).
Kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra	Ecological equilibrium of the landscape	Kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra pusiausvyra - Vienas iš bendrojo planavimo uždavinių Lietuvos teritorijų planavimo įstatyme. Įstatymą detalizuojančiose Bendrųjų planų taisyklėse, apibūdinant analogišką uždavinį, naudojamas kiek pakeistas terminas - „ekologinė pusiausvyra“.	Ecological equilibrium of the landscape - One of the tasks of master planning, ascribed in the Law on Territorial Planning of the Republic of Lithuania. A modified term - “ecological equilibrium” is used in the Regulations (elaborating the said law) for Master Plans, in describing an analogical task.
Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimas	Conservation of landscape and biological diversity	Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimas - vienas iš teritorijų planavimo uždavinių visuose planavimo lygmenyse.	Conservation of landscape and biological diversity - One of the tasks of territorial planning at all levels of planning.
Kraštovaizdžio morfologinės bei vizualinės struktūros	Morphological as well as visual structures of landscape	Kraštovaizdžio morfologinės bei vizualinės struktūrų įvertinimą, rengiant miestų bendruosius planus reikalauja atlikti Miestų ir miestelių teritorijų bendrųjų planų taisyklės. Terminas „kraštovaizdžio morfologinė bei vizualinė struktūra“ oficialiai nėra išaiškintas.	Morphological as well as visual structures of landscape - The assessment of morphological as well as visual structures of the landscape is required to be implemented by the Regulations for Master Plans of Territories of Towns and Townships in drafting master plans of towns. The concept of the term – “a morphological as well as visual structure of the landscape” is not defined officially.
Kraštovaizdžio tvarkymas	Management of landscape	Kraštovaizdžio tvarkymas – Tai viena dažniausiai Lietuvos teritorijų planavimo teisiniuose reglamentuose naudojamų kategorijų. Tvarkyti (analizuoti ir tobulinti) kraštovaizdį	Management of landscape – This is one of the categories mostly used in the legal regulations of the Law on Territorial Planning. It is necessary to analyze and develop

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		<p>privalu, rengiant apskričių, savivaldybių, miestų ir miestelių bendruosius planus. Kraštovaizdžio planavimui yra skirtos atskiros taisyklės. Jose numatoma rengti specialiuosius kraštovaizdžio planus nacionaliniame, apskrities ir savivaldybės lygmenyse.</p> <p>Bendrinėje lietuvių kalboje žodis „kraštovaizdis“ suprantamas kaip - (dažniausiai) natūralios gamtinės (bet kartais) ir antropogenizuotos aplinkos vaizdas. Juridinėje kalboje (Saugomų teritorijų įstatyme, 2 str.) tai - „žemės paviršiaus gamtinių (paviršinių uolienu, pažemio oro, paviršinių ir gruntinių vandenių, dirvožemio, gyvųjų organizmų) ir (ar) antropogeninių komponentų (archeologinių liekanų, statinių, inžinerinių įrenginių, žemės naudmenų bei informacinio lauko), susijusių medžiaginių, energetinių ir informacinių ryšių, teritorinis junginys.“</p>	<p>the landscape in drafting master plans of towns, townships, counties and municipalities. Separate Regulations are applied to planning of the landscape; these Regulations include the drafting of special plans of the landscape at the national, the county and the municipality levels.</p> <p>In the common Lithuanian language the word “landscape” is understood as (mostly) simple and natural, but (sometimes) anthropogenic view of the environment. In legal parlance (The Law on Protected Territories) the word “landscape” means “a territorial integration of natural (i.e. surface rocks, underground air, surface-water and groundwater, soil, the living organisms) and anthropogenic (i.e. archaeological remains, construction works, engineering facilities, lands and information field) components of the land surface which are connected by material, energetic and informational nexuses” (The Law on Protected Territories, Article 2).</p>
<p>Kraštovaizdžio tvarkymo planai</p>	<p>Plan (projects) of landscape</p>	<p>Kraštovaizdžio tvarkymo planai - Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipas. „Kraštovaizdžio planų tikslas yra planavimo priemonėmis užtikrinti siekiamų kraštovaizdžio etalonų (moksliškai pagrįstų ir kompetentingų valdžios institucijų nustatytų bendruosius visuomenės siekius atitinkančių jo bruožų ir ypatumų kompleksų) formavimą.“ (Iš Kraštovaizdžio tvarkymo specialiųjų planų rengimo taisyklių) Gali būti rengiami nacionalinis, regioniniai, rajoniniai ir lokaliniai kraštovaizdžio planai.</p>	<p>Plan (projects) of landscape – A type of special territorial planning documents. “The objective of the landscape plans shall be to ensure the formation of the landscape standards (i.e. complexes of peculiarities of the landscape corresponding to the general community needs, and which are scientifically proved and established by adequate authority institutions) by means of planning.” (From the Regulations for the Drafting of Special Plans of Landscape Management). National, regional, district and local landscape plans can be drafted.</p>
<p>Kultūros paveldo objektų teritorijų ir jų zonų specialiųjų planų rengimo taisyklės</p>	<p>Regulations for Preparing the Special Plans (projects) on Territories of Objects of Cultural Heritage</p>	<p>Kultūros paveldo objektų teritorijų ir jų zonų specialiųjų planų rengimo taisyklės - Teritorijų planavimo nuostatas detalizuojantis poįstatyminis dokumentas. Taisyklės reglamentuoja kultūros paveldo objektų teritorijų ir jų apsaugos zonų specialiųjų planų rengimą, viešą svarstymą, derinimą, tikrinimą, tvirtinimą ir keitimą bei planavimo proceso dalyvių tarpusavio santykius šiame procese ir procedūrose.</p>	<p>Regulations for Preparing the Special Plans (projects) on Territories of Objects of Cultural Heritage – A post-statutory document detailing the Provisions of Territorial Planning. The Regulations regulate the drafting, public discussion, co-ordination, supervision and amendment of the special plans on territories of objects of cultural heritage and their protection zones; moreover, the Regulations regulate the participants’ relationship of territorial planning in this process and procedures.</p>
<p>Kultūros paveldo teritorijos</p>	<p>Territories of cultural heritage</p>	<p>Kultūros paveldo teritorijos - Saugomų kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijose suformuoti žemės</p>	<p>Territories of cultural heritage - The developed land plots of the protected objects of cultural heritage and localities, for</p>

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
teritorijos		sklypai, kuriems nustatomos šių sklypų ir kitų nekilnojamojų daiktų tvarkymo ir naudojimo specialiosios sąlygos (Pagal Žemės įstatymą ir Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, paskirties, būdų ir pobūdžių specifikaciją).	which special conditions for management and use of these plots and other immovable properties are determined. (According to the Law on Land and Specification of the Principle Specific Purpose, Means and Characters of Land Use).
Kultūros paveldo vertybės (Nekilnojamoms kultūros vertybės)	Valuables of cultural heritage (Immovable cultural properties)	Kultūros paveldo vertybės (Nekilnojamoms kultūros vertybės) - Kultūrinės vertės ir visuomeninės reikšmės statiniai, jų priklausiniai bei kompleksai, ansambliai ir vietovės, įregistruoti Lietuvos Respublikos nekilnojamojų kultūros vertybių įstatymo nustatyta tvarka. (Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojų kultūros vertybių apsaugos įstatymą). Dėl jų vertės teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas. Saugomų teritorijų įstatymas nekilnojamas kultūros vertybes vadina kultūros paveldo objektais, ir skirsto juos į archeologinius, mitologinius, architektūrinius /inžinerinius ir dailės paveldo objektus.	Valuables of cultural heritage (Immovable cultural properties) – Construction works of cultural value and public significance, their pertinent and complexes, ensembles and parts are registered in the manner set forth in the Law of the Republic of Lithuania on the Immovable Cultural Properties. (According to the Law of the Republic of Lithuania on the Immovable Cultural Properties). Due to their value, a special regime of protection and use has been established by legal acts. The Law on Protected Territories treats the immovable cultural properties as objects of cultural heritage, and divides them into archaeological, mythological, architectural/engineering and art objects of heritage thereof.
Laisvųjų erdvių struktūra	Structure of free spaces		
Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis (generalinis) planas planas	Master plan of the territory of the Republic of Lithuania	Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis (generalinis) planas planas - Vienas iš keturių - (aukščiausias) įstatymo nurodytas bendrojo (kompleksinio) planavimo dokumentas. Valstybės teritorijos bendrasis (generalinis) planas pradedamas rengti Vyriausybės nutarimu. Rengimą organizuoja Aplinkos ministerija. Planą tvirtina Seimas. Valstybės, (kaip ir žemesnio lygmens planų) erdvinės raidos koncepcija rengiama 20 metų laikotarpiui, o konkretūs sprendiniai – 10 metų. Valstybės teritorijos bendrojo (generalinio) plano sprendiniai turi būti suderinti su ministerijomis, apskričių viršininkais, kitomis institucijomis, pateikusiomis planavimo sąlygas. (Pagal teritorijų planavimo įstatymą).	Master plan of the territory of the Republic of Lithuania is one of four (supreme) general (complex) planning documents indicated in law. A master (general) plan of the state territory is formulated upon the Government Resolution. The Ministry of Environment organizes preparation of the said plan. The plan is approved by the Seimas (Parliament). The Concept of Spatial Development of the State (similar to plans of a lower level) is formulated for a period of twenty years, while concrete solutions – for ten years. Solutions of the master (general) plan of the state territory must be co-ordinated with the ministries, the county governors, and other institutions which proposed the conditions of planning. (According to the Law on Territorial Planning).
Lietuvos Respublikos ir vienos ar kelių	Plan of the development of boardline	Lietuvos Respublikos ir vienos ar kelių užsienio valstybių tarpvalstybiniai pasienio teritorijų plėtros planai - specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipas.	Plan of the development of boardline territories of the Republic of Lithuanian and other foreign countries – A type of special territorial planning documents.

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
užsienio valstybių tarpvalstybiniai pasienio teritorijų plėtros planai	territories of the Republic of Lithuania and other foreign countries		
Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas	Law on Territorial Planning of the Republic of Lithuania	Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas - pagrindinis teritorijų planavimą šalyje reglamentuojantis dokumentas	Law on Territorial Planning of the Republic of Lithuania is the key document regulating territorial planning in Lithuania.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Government of Republic of Lithuania	Vyriausybė įgyvendina vykdomąją valdžią Lietuvoje. Vyriausybė formuoja valstybės teritorijų planavimo politiką ir numato priemones jai įgyvendinti. Vyriausybės nutarimu pradedamas rengti valstybės teritorijos bendrasis planas. Vyriausybė tvirtina apskričių bendruosius planus (Pagal Teritorijų planavimo įstatymą).	The Government shall implement the executive power in Lithuania. The Government shall form the policy of territorial planning and provide for the means to implement it. The master plan is organized upon the Resolution of the Government. The Government shall approve master plans of counties (According to the Law on Territorial Planning).
Lygiavertės gyvenimo sąlygos	Equivalence living conditions	Lygiavertės gyvenimo sąlygos - Tikslas, kurį kelia Teritorijų planavimo įstatymas, ir ypač - Regioninės plėtros įstatymas. Nacionalinę regioninę politiką, jis apibūdina kaip valstybės institucijų ir kitų subjektų tikslinę veiklą, siekiant mažinti regionų socialinius ir ekonominius skirtumus bei išsivystymo netolygumus pačiuose regionuose, skatinti visoje valstybės teritorijoje tolygią ir tvarią plėtrą.	Equivalence living conditions - The objective is mentioned in the Law on Territorial Planning and especially in the Law on Regional Development. The latter Law defines the national regional policy as a purposeful activity of state institutions and other subjects with the aim of minimizing the social and economic differences, as well as development inequalities inside the regions, promoting a stable development of equal value across the territory of the state.
Mažmeninės prekybos schemos ir planai -	Plan/ scheme of retail trade	Mažmeninės prekybos schemos ir planai - Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipas.	Plan/ scheme of retail trade – A type of special territorial planning documents
Miesto teritorijos gamtinis karkasas	Nature framework of town territory	Miesto teritorijos gamtinis karkasas – Vienas iš miesto teritorijos bendrojo plano turinio elementų. Miestų bendrųjų planų taisyklės reikalauja miesto bendrajame plane numatyti priemones, užtikrinančias gamtinio karkaso formavimą, t.y., veiklos reglamentą, garantuojantį esminių gamtinių elementų mieste egzistenciją (Žiūr. Gamtinis karkasas).	Nature framework of town territory - One of the elements of the master plan content of town territory. The Regulations for Master Plans of Towns require providing for the means in the town master plan which will determine the formation of the natural framework, i.e. the rules for activity guaranteeing the existence of the principle natural elements in a town (See “Nature Framework”).
Miesto urbanistinės sistemos elementai	Elements of the urban system		

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklės taisyklės	Regulations for Drafting the Master Plans of Towns and Townships	Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklės taisyklės - Teritorijų planavimo nuostatas detalizuojantis poįstatyminis dokumentas. Taisyklės nustato miestų ir miestelių teritorijų bendrųjų planų rengimo, derinimo, tvirtinimo, keitimo ir galiojimo tvarką.	Regulations for Drafting the Master Plans of Towns and Townships – A post-statutory document detailing the Provisions of Territorial Planning. The Regulations establish the procedure for the drafting, co-ordination, approval, amendment and validation of the master plans of towns and townships.
Miestų ir miestelių įtakos zonos	Spheres of influence of towns and townships	Miestų ir miestelių įtakos zonos – Dalykas, kurį nustatyti, rengiant miestų ir miestelių bendruosius planus, reikalauja Miestų bendrųjų planų taisyklės. Reikalavimo turinys detalai nėra išaiškintas.	Spheres of influence of towns and townships – A subject which the Regulations for Master Plans of Towns require establishing while drafting master plans of towns and townships. The content of the requirement is not defined in detail.
Miestų ir miestelių teritorijų dalių ir kaimų detalieji planai	Detailed plan of the parts of towns and detailed plans of townships	Miestų ir miestelių teritorijų dalių ir kaimų detalieji planai - Vienas iš galimų (ir dažnai praktikoje pasitaikančių) detaliojo planavimo objektų. Žiūr. taip pat „Detalusis planavimas“, „Detalusis planas“	One of possible objects of detailed planning (very often occurred in practice). See “Detailed Planning”, “Detailed Plan”.
Miestų teritorijų vystymo erdvinės raidos koncepcija	Concept of spatial development of town territories		
Mobilumas	Mobility	Mobilumas - Gyventojų gebėjimas persikelti į naują vietą : socialinis (gebėjimas prisiderinti prie socialinės struktūros pasikeitimo), ekonominis (gebėjimas prisiderinti prie ekonominės struktūros pokyčių) ir teritorinis (gebėjimas keisti vietą). Ypač pastarasis yra tradicinis analizės ir apmąstymų objektas, rengiant bendruosius planus (pvz., Vilniaus ir Kauno dvimiesčio strateginis planas. Būklės analizė).	Mobility – The population ability to move into a new residential area: social (an ability to conform with the changes of the social structure), economic (an ability to conform with the changes of the economic structure) and territorial (an ability to change a residential area). The latter is especially an object of traditional analysis and discussion in drafting master plans (e.g. Strategic plan of two towns Vilnius and Kaunas. The state analysis).
Morfostruktūros elementų formavimo modeliai	Models for the formation of elements of morphostructure	Morfostruktūros elementų formavimo modeliai – Parengti morfostruktūros elementų formavimo modelius, rengiant miesto bendrojo plano koncepciją, reikalauja Miestų ir miestelių teritorijų bendrųjų planų taisyklės. Terminas taisyklėse nėra išaiškintas. Omenyje, matomai, turima charakteringo miesto užstatymo dalių pokyčių modeliavimas. Iki šiol rengtuose planuose praktiškai toks modeliavimas nebuvo atliekamas.	Models for the formation of elements of morphostructure - The Regulations for Master Plans of Territories of Towns and Townships require preparing models of the formation of elements of morph structure in formulating the Town Master Plan Concept. The term is not defined in the said regulations. It means that there is an available modelling of changes of parts of the specific occupation of the town. Up to present, such modelling has not been carried out in the drafted plans.
Nuolatinė statybos komisija	Permanent building commity		

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Principle specific purpose of land use	<p>„Teritorijos gamtinių ypatumų, tradicinės žmonių veiklos ir socialinės bei ekonominės plėtros poreikio sąlygota pagrindinio žemės naudojimo kryptis, numatyta teritorijų planavimo dokumente, lemianti šios teritorijos planavimo ir žemės naudojimo sąlygas.“ (Žemės įstatymas)</p> <p>Žemės įstatymas suskirsto žemės naudojimą į 5 „pagrindines tikslines žemės naudojimo paskirtis“:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) žemės ūkio paskirties žemę; 2) miškų ūkio paskirties žemę; 3) vandens ūkio paskirties žemę; 4) konservacinės paskirties žemę; 5) kitos paskirties žemę. <p>Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis nustatoma formuojant naujus žemės sklypus. Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis keičiama žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių, kitų subjektų prašymu (ar kitais įstatymų nustatytais atvejais) pagal detaliuosius arba specialiuosius teritorijų planavimo dokumentus. (Pagal Žemės įstatymą.)</p>	<p>“The trend of the principle use of land is conditioned by the need for the natural peculiarities of a territory, for traditional activities of people, as well as for the social and economic development; the said trend is indicated in the document of territorial planning which determines the conditions for the planning of this territory and land use” (The Law on Land).</p> <p>The Law on Land subdivides land use into five “principle specific purposes of land use”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) land designated for agricultural purposes; 2) land designated for forestry purposes; 3) land designated for water purposes; 4) land designated for conservation purpose; and 5) land designated for other purposes. <p>The principle specific purpose of land use is determined in creating new land plots. The principle use to which the land is put is changed at the request of the land owner, the procurators of the state land and other subjects (in other cases established by laws) taking into account the documents of detailed or special planning (In conformity with the Law on Land).</p>
Plan (projects) of landscape	Projects of landscape		
Planavimo organizatoriaus įgaliotas asmuo	Organiser's attorney of planning	Planavimo organizatoriaus įgaliotas asmuo - Savivaldybė Vyriausybės nustatyta tvarka, atvejais ir sąlygomis gali sudaryti sutartį dėl detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo žemės savininkui, valdytojui ar naudotojui. (Teritorijų planavimo įstatymas, 20str.,2.)	Organiser's attorney of planning - The municipality can, in the manner established by the Government, make a contract about the transfer of the rights and duties of the organiser of detailed territorial planning to the owner, manager or user. (The Law on Territorial Planning, Article 20, 2).
Planavimo organizatorius	Organiser of planning	Planavimo organizatorius – „Vyriausybė arba jos galioti viešojo administravimo subjektai, apskrities viršininkas, savivaldybės administracijos direktorius, juridiniai ir fiziniai asmenys, organizuojantys teritorijų planavimo dokumentų rengimą, derinimą, konsultavimąsi ar viešą svarstymą ir teikimą tvirtinti. (Teritorijų planavimo statymas, 2 str.)	Organiser of planning – “The Government or its authorized subjects of public administration, the county governor, the Director of the Municipal Administration, legal and natural entities organizing the drafting, co-ordination, consulting or public discussion and submission of territorial planning documents for approval.” (The Law on Territorial Planning, Article 2).
Planavimo sąlygos	Planning conditions	Planavimo sąlygos – Planuojamai teritorijai taikomi specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir teritorijų planavimo normų reikalavimai ir galiojančių teritorijų planavimo	Planning conditions – The requirements for special conditions of land use and for territorial planning rules, the valid territorial planning document solutions and the

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		dokumentų sprendiniai, taip pat ūkio šakų plėtros programų ir strateginių dokumentų nuostatos, sąlygas išduodančių institucijų reikalavimai dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo.	provisions relating to the programmes on the development of economy sectors, the provisions pertaining to the strategic documents as well as the requirements of the institutions issuing the conditions with regard to the preparation of territorial planning documents are applied to the planning territory.
Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarka	Order of the Strategic Impact Assessment of Plans and Programmes	Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarka - Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas – planų ir programų galimų pasekmių aplinkai nustatymo ir vertinimo procesas. Jo tvarką reglamentuoja LR Seimo nutarimas (2004.08.18. Nr. 967). Tvarka įtakoja beveik visus teritorijų planavimo dokumentus.	Order of the Strategic Impact Assessment of Plans and Programmes – Strategic impact assessment –the process of determining and assessing the possible consequences of environmental impact of plans and programmes. The procedure for the said process is regulated by the decree of Seimas (Parliament) of the Republic of Lithuania (2004.08.18. No. 967). It influences almost all territorial planning documents.
Poveikio gamtinei aplinkai vertinimas	Environmental impact assessment	Poveikio gamtinei aplinkai vertinimas - Sudėtinė teritorijų planavimo dokumento sprendinių pasekmių vertinimo dalis. Toks vertinimas yra privaloma visų teritorijų planavimo dokumentų rengimo proceso sudėtinė dalis. Žiūr. „Teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikio vertinimas“	Environmental impact assessment - A constituent part of the assessment of consequences of territorial planning document solutions. Such an assessment is a mandatory constituent part of the process for preparation of all documents of territorial planning. See “Impact Assessment of Territorial Planning Document Solutions”.
Poveikis ekonominei aplinkai (ūkio ir atskirų jo sektorių raidai procesams, investicijų ir verslo sąlygoms, valstybės bei savivaldybių biudžetams)	Impact on the economic environment, i.e. the development of economics and its separate sections, the conditions for investments and business, the budgets of the state and municipalities		
Poveikis socialinei aplinkai (įvairiems socialiniams procesams bei	Impact on the social environment (different social	Poveikis socialinei aplinkai (įvairiems socialiniams procesams bei socialinėms grupėms) vienas iš keturių (šalia poveikio teritorijos vystimosi darnai, poveikio ekonominei, socialinei ir gamtinei aplinkoms (Pagal	The Impact on the social environment is one of four impacts, beside an impact on the sustainable development of the territory, an impact on the economic, social and natural environment (According to the Regulations for

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
socialinėms grupėms) Poveikis teritorijos vystymo darnai	processes as well as groups) Impact on sustainable development of the territory	bendrujų planų taisyklės).	Master Plans).
Pramonės ir sandėliavimo objektų paskirties teritorijos	Territories used for the objects of industry and storage storage	Pramonės ir sandėliavimo objektų paskirties teritorijos - Vienas iš 10 „kitos paskirties“ žemės naudojimo būdų (žūr.“ Žemės naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis”) (Pagal Žemės įstatymą).	Territories used for the objects of industry and storage storage – One of ten means of land use “for other purposes” (See “The Principal Specific Purpose, Means and Character of Land Use”) (The Law on Land).
Pramonės išvystymas ir išdėstymas	Development and allocation of industry		
Privalomi apskrities bendrojo plano brėžiniai	Compulsory drawings of the master plan of the county		
Privalomi savivaldybės bendrojo plano brėžiniai	Compulsory drawings of the municipality master plan		
Probleminis arealas	Problematic area	Probleminis arealas – Teritorijų planavimo įstatymas, rengiant bendruosius planus, reikalauja ištirti problemines situacijas ir arealus. Oficialaus termino „probleminis arealas“ išaiškinimo nėra. 2001 m Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane problemine situacija vadinama nepalankių socialinės ir ekonominės ar ekologinės raidos požymių įsigalėjimas, teisinio statuso nepakankamumas arba skirtingų interesų priešprieša konkrečioje teritorijoje. Probleminis arealas šiame plane suprantamas kaip plati zona, jungianti probleminių situacijų sancaupas arba atskirų konfliktų išryškėjimo teritorijas.	Problematic area - The Law on Territorial Planning requires examining problematic situations and areas in drafting master plans. The definition of the official term “problematic area” does not exist. The 2001 General Plan of the Territory of the Republic of Lithuania defines a problematic situation as: an existence of unfavourable peculiarities of the social and economic or ecological development; lunacy of a legal statute or contraposition of different interests in the concrete territory. Problematic area in this plan is conceived as a broad zone integrating banks of problematic situations or territories of separate conflicts.
Raidos koncepcija	Concept of the development		
Regioninės plėtos	Law on regional	Regioninės plėtos įstatymas - Planavimas regioniniame	At the regional level planning in Lithuania is realized in

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
įstatymas	development	lygmenyje Lietuvoje vykdomas lygiagrečiai pagal du - Teritorijų planavimo ir Regioninės plėtros įstatymus. Tarpusavio santykių įstatymai nenurodo, bet planavimo praktikoje, rengiant vienos „jurisdikcijos“ planą, atsižvelgiama į tai kas padaryta kitoje. Pats Regioninės plėtros įstatymas save charakterizuoja kaip dokumentą, nustatantį pagrindinius Lietuvos regioninės plėtros politikos tikslus, Vyriausybės, ministerijų, apskričių, savivaldybių institucijų ir įstaigų, taip pat socialinių ir ekonominių partnerių santykius rengiant regionų plėtros planavimo dokumentus, reikalingus nacionalinei regioninei plėtros politikai formuoti bei įgyvendinti	parallel with the two laws – the Law on Territorial Planning and the Law on Regional Development. The said laws are not inter-related; however, in planning practice, while preparing a plan of one “jurisdiction”, we refer to something that has been done in another (jurisdiction). The Law on Regional Development characterizes itself as a document identifying the key objectives of Lithuanian regional development policy, establishing the relations of the ministries and the Government, counties, local authorities and enterprises, as well as the social and economic partners in preparing planning documents of regional development, necessary for the formation and implementation of the national and regional development policy.
Regioninės plėtros taryba -	Council of Regional Development	Regioninės plėtros taryba - Regioninės plėtros tarybos sąvoką ir šių institucijų struktūrą įvedė 2000m. pasirodęs Regioninės plėtros įstatymas. Nors regioninės plėtros ir teritorijų planavimo sistemos valdomos dviejų įstatymų, ir yra santykinai savarankiškos, bet regioninės plėtros tarybos aktyviai dalyvauja teritorijų planavimo veikloje. Lietuvoje yra Nacionalinė ir regioninės plėtros tarybos. Nacionalinė regioninės plėtros taryba yra konsultacinė grupė, susidedanti iš ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų, Lietuvos savivaldybių asociacijos, socialinių ir ekonominių partnerių atstovų ir regionų plėtros tarybų pirmininkų. Nacionalinė regioninės plėtros taryba: 1) svarsto nacionalinės regioninės politikos tikslą, uždavinius ir priemones, atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros strategijas ir teikia išvadas bei pasiūlymus jų rengėjams ir Vyriausybei; 2) svarsto regionų socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimo iniciatyvas (planą) ir teikia siūlymus Vyriausybės įgaliotai institucijai dėl šių iniciatyvų (plano); 3) svarsto probleminių teritorijų ir atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programas, teikia išvadas bei pasiūlymus šių programų rengėjams bei Vyriausybei; 4) svarsto ir teikia Vyriausybės įgaliotai institucijai išvadas dėl regionų plėtros programos, skirtos teikti pagalbą	The term Council of Regional Development and the structure of its institutions are introduced by the Law on Regional Development in 2000. Although the systems of regional development and territorial planning are regulated by two independent laws, the Councils of Regional Development take an active part in the activity of territorial planning. There exist the National and Regional Development Councils in Lithuania. The National Council of Regional Development is a consultant group which comprises ministries, other public authorities and state institutions, associations of municipalities of Lithuania, social and economic partners' agents, as well as the heads of regional development councils. The National Council of Regional Development: 1) consider the aim, tasks and means of national regional policy, strategies of the development of separate economy sectors, submit conclusions and proposals to their organisers and the Government; 2) consider the initiatives (plan) of minimizing social and economic differences of regions and submit proposals to the Government institution with regard to the aforesaid initiatives (plan); 3) consider the programmes on the development of problematic territories and separate economy sectors,

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		<p>rengiant regionų plėtros planus, vietines iniciatyvas atitinkančius projektinius pasiūlymus bei įgyvendinant tarptautinį bendradarbiavimą regioninės politikos srityje. Regiono plėtros taryba susideda iš apskrities viršininko, regiono savivaldybių merų, teritorinės darbo biržos atstovo ir deleguotų savivaldybių tarybų narių.</p> <p>Regiono plėtros taryba:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) svarsto ir tvirtina regiono plėtros planą; 2) teikia išvadas Vyriausybės įgaliojimai institucijai ir Nacionalinei regioninės plėtros tarybai dėl regiono plėtros plano įgyvendinimo; 3) svarsto ir teikia siūlymus Vyriausybės įgaliojimai institucijai ir Nacionalinei regioninės plėtros tarybai dėl regiono plėtros (pvz., socialinių ir ekonominių skirtumų mažinimo iniciatyvų (plano), probleminių teritorijų išskyrimo); svarsto apskričių viršininkų administracijų ir savivaldybių institucijų siūlomus įgyvendinti investicijų projektus, ir kita. 	<p>submit conclusions and proposals to the planners of the above-mentioned programmes and the Government;</p> <p>4) consider and submit conclusions to the Government institution concerning the programme on regional development which aims at rendering help in drafting plans of regional development, project-related solutions corresponding local initiatives, as well as in implementing international co-operation in the sphere of regional policy.</p> <p>The Council of Regional Development consists of the county governor, the mayors of regional municipalities, and the deputy of the labour exchange and delegated members of the councils of municipalities.</p> <p>The Council of Regional Development shall: 1) consider and approve the plan of regional development;</p> <p>2) submit conclusions to the Government institution and National Council of Regional Development with regard to the implementation of the regional development plan;</p> <p>3) consider and submit proposals to the Government institution and the National Council of Regional Development with regard to the regional development (e.g. initiatives (plan) of minimizing social and economic differences, a focus on problematic territories); consider the proposals made by the county governor's administration and local authorities to implement investment projects, et cetera.</p>
Regionų planavimas	Regional planning	<p>Regionų planavimas – Antrasis (skirstant pagal planuojamos teritorijos dydį ir sprendinių konkretizavimo lygį) teritorijų planavimo lygmuo, nurodomas Teritorijų planavimo įstatyme. Regionu Teritorijų planavimo įstatymas vadina „valstybės teritorijos dalį, išsiskiriančią administraciniu (apskritys), principiniu funkciniu bendrumu“ (5 str.) Šis planavimo skaidymas į lygmenis yra vienintelė vieta, kur teritorijų planavimo jurisdikcijos sistemoje naudojamas žodis „regionas“. Visur kitus jį pakeičia žodis „apskritis“.</p> <p>Priešingai yra Regionų plėtros įstatyme - sąvoka „regionas“ jame naudojama labai dažnai, tik kiek kita prasme. Pagal šį įstatymą „regionas - vientisa valstybės teritorijos dalis,</p>	<p>Regional planning – A second level of territorial planning (distinguishing in accordance to the planned territory size and the level of concretization of solutions) indicated in the Law on Territorial Planning. This Law treats a region as “a portion of the state territory which is distinguished by the administrative (counties) principle functional affinity” (Article 5). Such differentiation of planning into levels is the only place, where the word “region” is used in the system of territorial planning jurisdiction. The word “county” replaces the word “region” in other places.</p> <p>Conversely, the concept of the word “region” is mostly used in the Law on Regional Development, but in a bit different sense. According to this Law, region is “an</p>

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		kurioje įgyvendinama nacionalinė regioninė politika“(I skyr., 2 str.). Regionų plėtros įstatymas kalba ne apie regionų planavimą, o apie regionų plėtros planavimą. „Regiono plėtros planas – vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentas, kuriame pateikiami regiono socialinės ir ekonominės būklės įvertinimo pagrindiniai duomenys ir jų analizė, nurodomi regiono plėtros strateginiai tikslai ir uždaviniai bei galimos jų įgyvendinimo priemonės.“(I sk.,2 str.)	integral portion of the State territory, wherein the national regional policy is implemented” (Part 1, Article 2). The Law on Regional Development does not speak about regional planning; it speaks about regional development planning. “The plan of regional development – a strategic planning document of average duration, wherein the key data on assessment of the social and economic state of the region is presented, the analysis of the said data is indicated, strategic objectives and tasks of regional development together with their possible means of implementation are designated.” (Part 1, Article 2).
Rekreacinės paskirties teritorijos	Territories used for the recreation purpose	Rekreacinės paskirties teritorijos - Vienas iš 10 „kitos paskirties“ žemės naudojimo būdų (žiūr.“ Žemės naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis”) (Pagal Žemės įstatymą).	Territories used for the recreation purpose – One of ten means of land use “for other purposes.” (See “The Principal Specific Purpose, Means and Character of Land Use”) (The Law on Land).
Saugomų teritorijų tinklų ir atskirų jų dalių schemas –	Plan/ scheme of the networks of protected territories and the plans of separate protected territories	Saugomų teritorijų tinklų ir atskirų jų dalių schemas – „Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, nustatantys saugomų teritorijų tinklų formavimo, naudojimo ir apsaugos bendrąją koncepciją.“ (Teritorijų planavimo įstatymas)	Plan/ scheme of the networks of protected territories and the plans of separate protected territories – “Special territorial planning documents indicating a general concept of formation, protection and use of networks of protected territories.” (The Law on Territorial Planning).
Saugomų teritorijų vizualinės apsaugos zonos	Visual protection zones of the protected territories	Saugomų teritorijų vizualinės apsaugos zonos - Plotai, kuriuose aplinkos keitimas gali pakenkti kultūros paveldo ir kitų saugomų objektų aplinkai ar trukdyti juos apžvelgti. Darbai, trukdantys apžvelgti paveldo objektus jų vizualinės apsaugos zonose yra draudžiami. (Pagal saugomų teritorijų įstatymą).	Visual protection zones of the protected territories – Areas, where changing of the environment can undermine the surrounding of objects of cultural heritage and other objects under protection or prevent them from being seen. Works preventing objects from being seen in their visual protection zones are prohibited. (According to the Law on Protected Territories).
Savivaldybė	Municipality (local authority)	Savivaldybė - Valstybės teritorijos administracinis vienetas, turintis juridinio asmens statusą bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per savivaldybės tarybą. Savivaldybės rengia savo teritorijos bendruosius ir detaliuosius planus, dalyvauja apskrities bei valstybės teritorijos planavime.	Municipality (local authority) – An administrative unit of the territory of the State which possesses the status of legal person, as well as the right to self-government guaranteed by the Constitution of the Republic of Lithuania; the said right is executed through the Municipal Council. The Municipality prepares master and detailed plans of its own territory; participate in planning of the counties and the territory of the State.
Savivaldybės	Director of	Savivaldybės administracijos direktorius - savivaldybės	The Director of Municipal Administration who is

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
administracijos direktorius	municipal administration	administracijos vadovas, pavaldus savivaldybės tarybai ir atskaitingas merui. Jis organizuoja savivaldybės administracijos darbą, administruoja asignavimus, organizuoja savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už savivaldybės ūkinę bei finansinę veiklą, vykdo kitas funkcijas. Savivaldybės administracijos direktorius yra savivaldybės bendrojo ir detaliojo planavimo (išskyrus kelis atvejus) planavimo organizatorius. (Pagal Vietos savivaldos įstatymą, Bendrųjų planų ir Detaliųjų planų rengimo taisykles).	subordinate to the Council and accountable to the mayor. The Director organizes the work of the Municipal Administration, administers assignments, organizes execution of the municipal budget and is responsible for economical, agricultural and financing activities of a municipality, discharges other functions, as well. The Director of Municipal Administration is the organiser of both master and detailed planning (with the exception of several cases). (In accordance with the Law on Local Self-Government).
Savivaldybės bendrojo plano darbų programa	Programme of work of municipality master plan	Savivaldybės bendrojo plano darbų programa – Dokumentas, kuri pagal bendrųjų planų taisykles privalo parengti savivaldybės administracija, besiruošiant rengti bendrąjį planą. Plano darbų programoje nurodomi planavimo tikslai, planuojamos teritorijos ypatumai bei su jais susiję reikalavimai, planavimo darbų trukmė ir etapai, atlikimo terminai ir priėmimo tvarka, tekstinės ir grafinės medžiagos (brėžinių nomenklatūra ir jų masteliai) apimtis ir kt.	Programme of work of municipality master plan – A document which must be drafted by the municipal administration intending to prepare the master plan, according to the Regulations for Master Plans. The objectives of planning, peculiarities of the planned territory and the requirements pertaining to them, a period and stages of planning work, accomplishment terms and admittance regulations, the volume of textual and graphical material (nomenclature of the drawings and their scale) and the rest are indicated in t
Savivaldybės bendrojo plano derinimas	Coordination of the municipal comprehensive (master) plan	Savivaldybės bendrojo plano derinimas – Procedūra, kurios metu tarpusavyje suderinami parengtų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, patikrinama, ar buvo laikytasi planavimo sąlygų ir kitų teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Savivaldybės bendrojo plano derinimo procedūra atliekama savivaldybės Nuolatinėje statybos komisijoje ir turi būti baigta per 15 darbo dienų. (Pagal bendrųjų planų rengimo taisykles).	Coordination of the municipal comprehensive (master) plan - A procedure for co-coordinating solutions of the prepared and valid documents of territorial planning. It is also verified whether one acted in compliance with planning conditions and other requirements of legal acts regulating territorial planning. The procedure for co-coordinating the master plan of the municipality is implemented in the Permanent Committee of Construction and must be accomplished within fifteen working days. (According to the Regulations for the Drafting of Master Plans).
Savivaldybės bendrojo plano pasekmių įvertinimas	Assessment of consequences of the municipality master plan		
Savivaldybės bendrojo plano sąlygos	Municipality master plan determinations	Savivaldybės bendrojo plano sąlygos - Planavimo sąlygos yra planuojamai teritorijai taikomi specialiuju žemės naudojimo sąlygų ir teritorijų planavimo normų reikalavimai.	Municipality master plan determinations for planning are the requirements pertaining to the special conditions of land use and territorial planning rules which are applied to

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
	(conditions)	Sąlygas savivaldybės teritorijos bendrajam planui išduoda apskrities viršininkas, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas, Kultūros vertybių apsaugos departamento prie Kultūros ministerijos teritorinis padalinys, Lietuvos automobilių kelių direkciją prie Susisiekimo ministerijos ir Visuomenės sveikatos centras.	the planned territory. The conditions for the master plan of the municipality territory are issued by the county governor, the Department of Regional Environmental Protection under the Ministry of Environment, the territorial subdivision of the Department of Cultural Heritage Protection under the Ministry of Culture, the Lithuanian Road Administration under the Ministry of Transport and Communications, and the Public Health Centre.
Savivaldybės bendrojo plano viešas svarstymas	Public discussion of the municipality master plan	Savivaldybės bendrojo plano viešas svarstymas – Privalomas kompleksas veiksmų, skirtų visuomenei apie plano rengimą informuoti, ją su Plano projektu supažindinti, siūlymams ir pretenzijoms priimti. (Žiūr. Taip pat „Vieša ekspozicija“)	Public discussion of the municipality master plan – A mandatory range of actions designated for the public to inform about the drafting of the plan, to get it acquainted with Plan project, and to adopt the proposals and pretensions (See “Public Exposition”).
Savivaldybės Nuolatinė statybos komisija komisija	Municipality Permanent Building Committee	Savivaldybės Nuolatinė statybos komisija komisija – Joje atliekama detaliųjų planų derinimo procedūra. Komisija sudaroma iš planavimo sąlygas rengiančių institucijų atstovų, turinčių įgaliojimus priimti sprendimus.	Municipality Permanent Building Committee. - The procedure for the co-ordination of detailed plans is carried out in the above-mentioned Committee. The Committee comprises the representatives of the institutions preparing the conditions for the planning; the representatives have a right to take decisions.
Savivaldybės taryba	Municipal Council	Savivaldybės taryba – Renkama aukščiausia vietos savivaldos institucija, įgyvendinanti savivaldos teisę. Savivaldybės taryba priima sprendimą dėl savivaldybės teritorijos ar jos dalių bendrojo plano rengimo ir dėl planavimo tikslų. Ji taip pat tvirtina savo teritorijos bendruosius ir detaliuosius planus (pastaruosius tvirtinti ji gali pavesti savivaldybės administracijos direktoriui). (pagal Vietos savivaldos įstatymą ir bendrųjų bei detaliųjų planų taisykles)	Municipal Council – The elective institution of a local self-government implementing the right to self-government. The Municipal Council adopts a decision on drafting the master plan of the municipality territory and its parts, as well as on the objectives of planning. The Municipal Council also approves master and detailed plans of its own territory (the Municipal Council can delegate detailed plans to the Director of Municipal Administration for approval). (According to the Regulations of Local Self-Government, Master and Detailed plans).
Savivaldybės teritorijos bendrasis planas planas	Master plan of the municipality territory	Savivaldybės teritorijos bendrasis planas planas - Teritorijų kompleksinio planavimo dokumentas, kuriame, nustatyta savivaldybės teritorijos vystymo erdvinė koncepcija ir teritorijos naudojimo bei apsaugos principai. Bendrųjų planų taisyklės nurodo tokius Savivaldybės teritorijos bendrajam planui keliamus uždavinius: 1. suformuoti savivaldybės teritorijos vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus;	Master plan of the municipality territory - A complex planning document which includes the spatial concept of the development of the municipality territory, as well as the principles for the use and protection of the territory. The Regulations for the Drafting of Master Plans indicate the following tasks of the master plan of the municipality territory: 1. to formulate the development concept of the municipality territory, to establish the priorities of management, use and protection of the territory;

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		<p>2. tobulinti susiklosčiusią rajono teritorijos erdvinę struktūrą, vystyti jos urbanistinę sistemą; 3. formuoti miškų ir želdynų sistemas, numatyti užstatytų teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones; 4. nustatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą; 5. plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą; 6. rezervuoti teritorijas visuomenės poreikiams reikalingų objektų plėtrai; 7. nustatyti pagrindines tikslines žemės naudojimo paskirtis; 8. atlikti teritorijos funkcinį zonavimą. Savivaldybės teritorijos bendrieji planai rengiami savivaldybės tarybos sprendimu. Jų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius. Planas tvirtinamas savivaldybės taryboje.</p>	<p>2. to improve the spatial structure of the region territory, to develop its urban system; 3. to create the systems of the forest and green space, to provide for the means improving the quality of life and the environment; 4. to establish the means determining the rational use of natural resources, management of the landscape, the ecological equilibrium, the formation of the framework, conservation of values of natural and cultural heritage; 5. to develop engineering, communications and other infrastructure necessary to satisfy the needs of the community; 6. to reserve territories for the development of objects necessary to satisfy the community needs; 7. to determine the principle specific purposes of land use; 8. to carry out a functional zoning of the territory. Master plans of the municipality territory are formulated upon the decision of the Municipality Council. The drafting of master plans is organized by the director of the municipal administration. The plan is approved by the Municipality Council.</p>
Savivaldybės teritorijos bendro plano rengimo taisyklės taisyklės	Regulations for Drafting the Master Plan of the Municipality Territory	Savivaldybės teritorijos bendro plano rengimo taisyklės taisyklės - Teritorijų planavimo nuostatas detalizuojantis poįstatyminis dokumentas. Taisyklės nustato savivaldybės teritorijos bendrojo plano (toliau – Bendrasis planas) rengimo, derinimo, tvirtinimo, keitimo ir galiojimo tvarką.	Regulations for Drafting the Master Plan of the Municipality Territory – a post-statutory document detailing the Provisions of Territorial Planning. The Regulations establish the procedure for the drafting, co-ordination, approval, amendment and validation of the master plan of the municipality territory (hereinafter referred to as the master plan).
Savivaldybės teritorijos bendrojo planavimo procesas	Process of general planning of municipality territory	Savivaldybės teritorijos bendrojo planavimo procesas – Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklės nurodo 4 planavimo proceso etapus: 1. parengiamasis; 2. teritorijų planavimo dokumento rengimo; 3. sprendinių pasekmių vertinimo; 4. baigiamasis. Parengiamojo (1) etapo metu: 1. įvertinami galiojančio Bendrojo plano stebėsenos (monitoringo) rezultatai bei planuojamos teritorijos strateginio planavimo dokumentai;	Process of general planning of municipality territory - The Regulations for the Drafting of General Planning of the Municipality Territory indicate four stages of the process of planning: 1. the preparatory; 2. the drafting of territorial planning documents; 3. solutions impact assessment; 4. the conclusive. At the preparatory (1) stage: 1. the results of the valid master plan supervision are verified; the documents of

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		<p>2. nustatomi savivaldybės teritorijos bendrojo planavimo uždaviniai; 3. gaunamos planavimo sąlygos; 4. parengiama ir patvirtinama planavimo darbų programa; 5. prireikus atliekami tyrimai; 6. viešai paskelbiama apie priimtą sprendimą dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo pradžios ir planavimo tikslų bei uždavinių.</p> <p>Teritorijų planavimo dokumento rengimo (2) etapą sudaro: 1. esamos būklės analizės stadija; 2. koncepcijos rengimo stadija; 3. sprendinių konkretizavimo stadija.</p> <p>Teritorijų planavimo dokumento sprendinių pasekmių vertinimo (3) etapą sudaro: 1. teritorijų planavimo dokumento sprendinių strateginis pasekmių aplinkai vertinimas; 2. teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikio vertinimas.</p> <p>Baigiamasis (4) etapas:</p> <p>1. teritorijų planavimo dokumentų sprendinių svarstymo ir derinimo stadija: 1.1. viešas svarstymas; 1.2. sprendinių derinimas; 1.3. ginčų nagrinėjimas;</p> <p>2. teritorijų planavimo dokumento tvirtinimo stadija: 2.1. tikrinimas valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą atliekančioje institucijoje; 2.2. tvirtinimas savivaldybės taryboje ir registravimas teritorijų planavimo dokumentų registre.</p> <p>Patvirtinus Bendrąjį planą atliekamas teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo monitoringas, priežiūra ir kontrolė.</p>	<p>territorial strategic planning are laid on, as well; 2. the objectives of general planning of the municipality territory are established; 3. planning conditions are received; 4. the program for planning work is prepared and approved; 5. when necessary, the research is conducted; 6. publicly announced about the adopted decision concerning the beginning of the drafting of territorial planning documents, as well as planning objectives and tasks.</p> <p>The stage of the drafting of territorial planning documents (2) comprises: 1. the stage of an existing state analysis; 2. the stage of formulating the concept; 3. the stage of solutions concretization.</p> <p>The stage of evaluating the consequences of territorial planning document solutions (3 stage) consists of: 1. a strategic assessment of the environmental impact of territorial planning document solutions; 2. territorial planning document solutions impact assessment.</p> <p>The conclusive stage (4):</p> <p>1. The stage of considering and approving territorial planning document solutions: 1.1. Public consideration; 1.2. Co-ordination of solutions; 1.3. Dispute investigation.</p> <p>2. The stage of approving territorial planning document: 2.1. Inspection in the institution carrying out the state supervision of territorial planning; 2.2. Approval in the Municipal Council and recording in the register of territorial planning documents.</p> <p>Having approved the master plan, monitoring, supervision and control pertaining to the implementation of territorial planning document solutions are conducted.</p>
Savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcija	Concept of municipality master plan	<p>Savivaldybės teritorijos bendrojo plano etapas, sekantis po esamos būklės analizės. Koncepcijos rengimo stadijos metu parengiami: 1. miesto ar miestelio teritorijų vystimosi variantų paieškos ir jų palyginamoji analizė; 2. teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystimosi principai; 3. aplinkosauginių, paminklo-sauginių, vizualinių ir kitų teritorijos naudojimo apribojimų pasiūlymai. Miestų ir miestelių teritorijų vystymo erdvinės raidos koncepcija</p>	<p>Concept of municipality master plan - The stage of the municipality master plan comes next after the analysis of an existing condition. In the process of the development of the above-mentioned concept, the following entities have been prepared: 1) retrieval of variants of territorial development of towns and townships, and their comparative analysis; 2) principles of the development of plan structure and spatial structures of a territory; 3)</p>

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		rengiama 20 metų laikotarpiui ir aprobuojama savivaldybės taryboje. Po koncepcijos rengimo seka sprendinių konkretizavimo etapas. (Pagal bendrųjų planų taisyklės)	proposals related to the environment protective, monument preservative, visual and other limitations of land use. The concept of the spatial and territorial development of towns and townships is framed for a period of twenty years and approved by the municipal council. After formulating the concept, comes the stage of solutions concretization. (In accordance with the Regulations for Master Plans).
Savivaldybės teritorijos dalies (miesto ar miestelio) bendrasis planas	Master (general) plans of the parts of cities		
Savivaldybės teritorijos dalies bendrasis planas	Masterplan of the part of municipality territory	Savivaldybės teritorijos dalis yra Vienas iš planavimo objektų, nurodytų Teritorijų planavimo įstatyme. Tai padaryta, matomai, todėl, kad sudaryti galimybę planuoti ne visą, o tik pačias aktualiausias savivaldybės teritorijos dalis. Pavyzdžiui, daugelis Lietuvos miestų neužima visos savivaldybės teritorijos. Ši įstatyme numatyta galimybė praktikoje naudojama ir kitais atvejais, pavyzdžiui, tada, kai atsiranda savivaldybei patraukli plėtros iniciatyva, bet pasirodo, kad ji neatitinka parengtąjį miesto bendrąjį planą. Savivaldybė negali leisti veiklos, neatitinkančios bendrojo plano. Tam, kad nekeisti visos teritorijos bendrojo plano, rengiamas tik dalies teritorijos bendrasis planas. Taip įteisinama norima korektūra.	Masterplan of the part of municipality territory - it is one of objects of planning mentioned in law, for it creates a possibility to plan not the whole, but the most urgent parts of the municipality territory. For instance, lots of towns in Lithuania do not occupy the whole municipality territory. Such a possibility set in law is used in practice and in other cases, e.g. when the development initiative appeals to the municipality, but it appeared not to correspond to the prepared master plan of a town. The Municipality does not allow any kind of activity which does not consort to the master plan. The master plan of the part of the territory is prepared in order not to change the master plan of the whole territory. In such a way the change is legitimated.
Savivaldybės teritorijos gamtinio, socialinio, kultūrinio, ekonominio potencialo ir kraštovaizdžio struktūros vertė	Structural value of the natural, social, cultural, economical potentials as well as the landscape of the municipality territories	Savivaldybės teritorijos gamtinio, socialinio, kultūrinio, ekonominio potencialo ir kraštovaizdžio struktūros vertė – Dalykas, kurį esamos būklės analizės stadijoje reikalauja nustatyti Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklės. Detaliau reikalavimas taisyklėse neaiškinamas.	Structural value of the natural, social, cultural, economical potentials as well as the landscape of the municipality territories – A subject which the Regulations for the Drafting of Master Plans of the Municipality Territory require establishing at the stage of an existing state analysis. The requirement included in the Regulations is not explained in greater detail.
Savivaldybės teritorijų planavimo	Registration of the documents of	Savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų registravimas – Savivaldybės organizuojamų patvirtintų	Registration of the documents of municipality territorial planning – An involvement of the documents, which are

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
dokumentų registravimas registravimas	municipality territorial planning –	planavimo dokumentų įtraukimas į teritorijų planavimo informacinę sistemą (žiūr. „Teritorijų planavimo dokumentų registras“) Patvirtintą planą planavimo organizatorius pateikia registruoti savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų registro tvarkytojui ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo jo patvirtinimo dienos. (Pagal Teritorijų planavimo įstatymą ir Teritorijų planavimo dokumentų registro nuostatus)	organized and approved by the Municipality, into the information system (See “The Register of the Documents of Territorial planning”). An organiser of planning presents the approved plan to the manager of the register of the municipality territorial planning documents for registration no later than within 15 working days from its approval. (According to the Law on Territorial Planning and provisions of the territorial planning documents register).
Savivaldybės vyriausiasis architektas	Chief architect of the municipality	Savivaldybės vyriausiasis architektas - Pareigybė kai kuriose savivaldybėse (pareigybės pavadinimas skirtingose savivaldybėse yra nevienodas). Šias pareigas einantis savivaldybės administracijos tarnautojas vadovauja techniškam savivaldybės teritorijų planavimo reikalų tvarkymui. Savivaldybės vyriausiasis architektas, pavyzdžiui, išduoda detaliojo planavimo sąlygas ir derina planavimo užduotį tais atvejais, kai detaliojo plano organizatorius yra ne savivaldybė (žiūr. „Detaliojo planavimo organizatoriai“).	Chief architect of the municipality – A duty in some municipalities (its entitlement is not the same in different municipalities). The officer of municipal administration serving as the chief architect of the municipality takes charge of technical management of planning issues of the municipality territory. For instance, the chief architect of the municipality issues the conditions of detailed planning and co-ordinates the task of planning in cases, when the organiser of the detailed plan is not a municipality. (See “Organisers of Detailed Planning”).
Socialinės aplinkos potencialas	Potential of social environment		
Sprendinių socialinės, ekonominės ir kitos pasekmės	Social, economic and other consequences of the solutions landscape	Sprendinių socialinės, ekonominės ir kitos pasekmės – Apskritis teritorijos bendrojo plano rezultatas, kuris pagal Apskritis bendrojo plano rengimo taisykles privalo būti išnagrinėtas, įvertintas ir paskelbtas visuomenei.	Social, economic and other consequences of the solutions landscape – The result of the master plan of the county territory which has to be scrutinized, assessed and announced to the public, according to the Regulations for the Drafting of the Master Plan of the County.
Statybos leidimas	Building/ construction permission/ permit	Statybos leidimas - Būtina rekonstruoti, ir remontuoti statinius, atlikti nekilnojamosios kultūros vertybės tvarkymo statybos darbus. Statybos leidimas nereikalingas statant nesudėtingus statinius (jų sąrašas yra patvirtintas Vyriausybės) ir atliekant paprastą statinio remontą nesaugomose teritorijose. Statybos leidimą paprastai išduoda savivaldybės administracijos C12 tam tikrais atvejais - apskrities viršininko administracija. Kultūros paveldo objektų tvarkymo darbams, branduolinės energetikos objektų statybai ir statybai pajūrio juostoje išduodami specialia tvarka. (Pagal Statybos įstatymo 23str.)	Building/construction permission/permit - The prerequisite for building, reconstructing and fixing construction works, for carrying out the works of maintenance of immoveable cultural values. Construction permit is not required in building simple construction works (their list is approved by the Government), as well as in performing a common maintenance of construction works in unprotected territories. The head of the Municipal Administration issues construction permits, in certain cases they are issued by the county governor's administration. Permits for the works of management of objects of cultural heritage, for construction of nuclear energy plants, as well as for construction works in the near-shore zone are issued in the

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
			special order. (According to Article 23 of the Law on Construction)
Strateginis planavimas	Strategic planning	<p>Strateginis planavimas –</p> <p>1) „Procesas, kurio metu parengiama veiklos valdymo strategija, numatanti veiklos prognozę, tikslus, prioritetines kryptis, veiksmus ir būdus, kaip efektyviausiai panaudoti turimus ir planuojamus gauti finansinius, materialinius ir darbo išteklius numatytiems tikslams pasiekti, strategijos nuostatų įgyvendinimas, veiklos monitoringas ir atsiskaitymas už rezultatus.“ (Pagal Teritorijų planavimo įstatymą)</p> <p>2) „Formalizuota sistema, užtikrinanti viso strateginio valdymo proceso, kurio metu nustatomos veiklos kryptys ir būdai, kaip efektyviausiai panaudoti turimus ir planuojamus gauti finansinius, materialinius ir darbo išteklius misijai vykdyti, numatytiems tikslams pasiekti, realizavimą, taip pat veiklos stebėseną ir atsiskaitymas už rezultatus.“ (Pagal Vyriausybės patvirtintą Strateginio planavimo metodiką)</p>	<p>Strategic planning –</p> <p>1) A process during which a strategy for activity management is prepared; the strategy provides for activity forecast, objectives, priority trends, actions and means, as well as for how effectively to use available and the intending-to-be-received financial, material and work resources to fulfil the underlined aims, the implementation of strategy provisions, activity supervision and accountability for the results.” (According to the Law on Territorial Planning).</p> <p>2) “A formalized system which determines the whole strategic management process during which activity trends and means are established; the said system also focuses on how effectively one uses available and the intending-to-be-received financial, material and work resources to pursue a message, to execute the underlined aims, supervision and accountability for the results.” (According to the Methodology of Strategic Planning approved by the Government).</p>
Supaprastinta detaliųjų planų rengimo tvarka	Simplified order for drafting detailed plans	<p>Supaprastinta detaliųjų planų rengimo tvarka – Detaliųjų planų rengimo procedūrų sutrumpinimas laiko atžvilgiu arba kai kurių procedūrų atsisakymas. Rengiant detaliuosius planus supaprastinta tvarka, atsisakoma koncepcijos nustatymo stadijos, neatliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas ir strateginis teritorijų planavimo dokumento sprendinių pasekmių aplinkai vertinimas, sutrumpinama viešumo procedūrų trukmė ir procedūros Supaprastinama plano derinimo ir tvirtinimo tvarka.</p> <p>Supaprastinta tvarka detalieji planai rengiami trim atvejais:</p> <p>1) kai žemės sklypai padalijami, atidalijami (išskyrus kai kuriuos atvejus) ar sujungiami; 2) kai keičiamos naudojamų žemės sklypų ribos ir plotas; 3). kai žemės sklypai formuojami prie naudojamų statinių.</p>	<p>Simplified order for drafting detailed plans –</p> <p>Contraction of procedures of drafting detailed plans in terms of time or rejection of some procedures. In drafting detailed plans in a simplified manner, the stage of identifying the concept is withdrawn, the environmental impact assessment of the planned economic activity as well as the strategic assessment of the consequences of territorial planning document solutions on the environment is not performed, and duration of publicity of procedures is shortened.</p> <p>Referring to the simplified order, detailed plans are drafted in three cases: 1) when land plots are divided, marked off (apart for some events) or combined; 2) when limits and area of the used land plots are changed; 3) when land plots are formed near construction works in operation.</p>
Susiklosčiusios rajono teritorijos	Development of the spatial		

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
erdvinės struktūros tobulinimas	structure of the district territo		
Susirinkimas, konferencija	Meeting/ conference	Susirinkimas, konferencija – Vienas iš planavimo viešumą įgyvendinančių planavimo proceso elementų. Susirinkime turi teisę dalyvauti visi visuomenės nariai. Susirinkimo dalyviai registruojami, susirinkimas protokoluojamas. Planavimo organizatorius parengia viešo projekto svarstymo su visuomene ataskaitą. Atmestų planavimo pasiūlymų pareiškėjai projekto sprendinius gali apskųsti valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančiai institucijai per mėnesį nuo susirinkimo dienos. (Viešas susirinkimas nerengiamas, jeigu projektas svarstomas supaprastinta tvarka, t.y., rengiant nedidelių veiklos mastų detaliųjų planų projektus).	Meeting - coference – It is one of the elements of the process of planning which implement planning publicity. All members of the community have the right to participate at the meeting. The members of the meeting are registered, the meeting is recorded. An organizer of planning prepares the account relating to discussion of the project with the public. The declarants of the rejected proposals of planning can appeal the solutions of the project to the institution exercising state supervision of territorial planning within a month from the day the meeting was held. (Public meeting is organized, provided the project is under discussion according to the simplified procedure, i.e. preparing the projects of master plans of a smaller amount of activity).
Susisiekimo komunikacijų planai	Plan of communications	Susisiekimo komunikacijų planai - Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipas. Miestų ir kaimų susisiekimo sistemų planai, rengiami, prisilaikant specialaus (joms skirto) statybos techninių reikalavimų reglamento, patvirtinto aplinkos ministro.	Plan of communications - A type of special territorial planning documents. Plans of the systems of communications of towns and village are prepared in conformity with the Regulations for Technical Requirements of Special Construction, approved by the Minister of Environment.
Susisiekimo komunikacijų specialiųjų planų rengimo taisyklės	Regulations for Drafting the Special Communications plans	Susisiekimo komunikacijų specialiųjų planų rengimo taisyklės - Teritorijų planavimo nuostatas detalizuojantis poįstatyminis dokumentas. Taisyklės reglamentuoja nacionalinio, regiono ir rajono lygmens susisiekimo komunikacijų specialiųjų planų rengimo, viešo svarstymo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo, galiojimo ir keitimo tvarką bei planavimo proceso ir procedūrų dalyvių tarpusavio santykius.(Pagal Susisiekimo komunikacijų specialiųjų planų rengimo taisykles).	Regulations for Drafting the Special Communications plans – A post-statutory document detailing the Provisions of Territorial Planning. The Regulations regulate the procedure for the drafting, co-ordination, approval, amendment and validation of the special communications plans on the national, regional and district levels; the rules also regulate the participants' relationship in the planning process and procedures. (According to the Regulations for Drafting the Special Communications Plans).
Sutartis dėl detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių teisių ir pareigų perdavimo	Contract about the transfer of the rights and duties of planning organizer to the land owner or	Sutartis dėl detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių teisių ir pareigų perdavimo žemės savininkui, valdytojui ar naudotojui - Savivaldybė Vyriausybės nustatyta tvarka gali sudaryti sutartį dėl detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo žemės savininkui, valdytojui ar naudotojui.	Contract about the transfer of the rights and duties of planning organizer to the land owner or user - The Municipality can, in the manner prescribed by the Government, make a contract about the transfer of the rights and duties of the organiser of detailed territorial planning to the land owner, manager or user.

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
žemės savininkui, valdytojui ar naudotojui	user		
Teritorijos planavimo dokumentų rengimo taisyklės	Regulations for preparation of territorial planning documents	Teritorijos planavimo dokumentų rengimo taisyklės – Visuma poįstatyminių aktų, detalizuojančių teritorijų planavimo įstatymo nuostatas.	Regulations for preparation of territorial planning documents – A sum total of post-statutory acts detailing the Provisions of the Law on Territorial Planning.
Teritorijos planavimo dokumentų tikrinimas	Supervision of territorial planning documents	Teritorijos planavimo dokumentų tikrinimas – Valstybinės teritorijų planavimo priežiūros elementas - analizė, kurios metu nustatoma, ar teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai atitinka planavimo sąlygas, o jų rengimo, svarstymo, derinimo procedūros - teritorijų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus. Valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą, priklausomai nuo plano lygmens ir rūšies, atlieka įvairios valstybinės institucijos. (Pagal Teritorijų planavimo įstatymą)	Supervision of territorial planning documents – An element of the state supervision of territorial planning means the analysis, wherein it is indicated whether territorial planning document solutions correspond to the conditions for planning, whether the drafting, discussion, co-ordination procedures of the aforesaid solutions meet the requirements of the Law on Territories and other legal acts. The state supervision of territorial planning is conducted by various state institutions, depending on the level and type of the plan. (According to the Law on Territorial Planning).
Teritorijos probleminės situacijos ir arealai	Territory of problematic situations and areas		
Teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimas	Regime of the territory use and management	Teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimas – Detaliųjų planų sprendiniuose nustatyta teritorijos naudojimo būdo ar pobūdžio ir veiklos joje plėtojimo reikalavimų ir apribojimų visuma, privaloma rengiant statinių statybos ir kitos veiklos projektus (apibrėžimas Teritorijų planavimo įstatyme).	Regime of the territory use and management – A unity, established in the solutions of detailed plans, of the means or character of using a territory, as well as of the requirements for and restriction of developing an activity in it is mandatory in drafting the projects for construction works and other activities (description laid down in the Law on Territorial Planning).
Teritorijų apsauga nuo ypatingų situacijų	Territory of protection against extraordinary situations	Teritorijų apsauga nuo ypatingų situacijų – Priemonės, kurias numatyti reikalauja Apskritis bendrųjų planų taisyklės. Teisiniuose aktuose sąvoka „ypatinga situacija“ nėra apibrėžta. Lietuvos Respublikos teritorijos 2001 m bendrajame plane yra artima sąvoka „probleminė situacija“. „Problemine situacija“ jame vadinamas nepalankių (kritinių, blogų, nepageidaujamų, šalintinų) socialinės ir ekonominės ar ekologinės raidos požymių įsigalėjimas, teisinio statuso nepakankamumas arba skirtingų interesų priešprieša	Territory of protection against extraordinary situations – The means which have to be provided for by the regulations for master plans of the county. The concept of the term “extraordinary situation” is not defined in legal acts. A similar concept “problematic situation” can be observed in the General Plan of the Territory of the Republic of Lithuania. Here, “problematic situation” is defined as an existence of unfavourable (critical, miserable, undesirable) peculiarities of the social and

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		konkrečioje teritorijoje.	economic or ecological development, lunacy of a legal statute or contraposition of different interests in the concrete territory.
Teritorijų planavimas	Territorial planning planning	Teritorijų planavimas – Nustatyta procedūra teritorijos vystymo bendrajai erdvinei koncepcijai, žemės naudojimo prioritetams, aplinkosaugos, paminklosaugos ir kitoms sąlygoms nustatyti, žemės, miško ir vandens naudmenų, gyvenamųjų vietovių, gamybos bei infrastruktūros sistemai formuoti, gyventojų užimtumui reguliuoti, fizinių ir juridinių asmenų veiklos plėtojimo teisėms teritorijoje nustatyti (Teritorijų planavimo įstatymas).	Territorial planning planning – An established procedure for a general spatial concept of the territory development, for defining the priorities of land use, the conditions for environmental protection, monument conservation and the rest, for developing a system of land, landed waters and forests, populated localities, industry and infrastructure, for regulating the population employment, for determining the rights of natural and legal entities engaged in the development of the territory (Law on Territorial Planning).
Teritorijų planavimo dokumentams rengti sąlygų parengimo ir išdavimo taisyklės	Regulations of Preparation and Issuance of Conditions for Territorial Planning Documents	Teritorijų planavimo dokumentams rengti sąlygų parengimo ir išdavimo taisyklės - Teritorijų planavimo nuostatas detalizuojantis poįstatyminis dokumentas. Taisyklės nustato teritorijų planavimo dokumentų planavimo sąlygų rengimo, išdavimo ir galiojimo tvarką.	Regulations of Preparation and Issuance of Conditions for Territorial Planning Documents - A post-statutory document detailing the Provisions of Territorial Planning. The Regulations determine the procedure for the drafting, issuance and validation of the conditions for planning of territorial planning documents.
Teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikio vertinimas	Assessment of impact of the planning document solutions	Teritorijų planavimo proceso etapas, kurio metu analizuojamas ir vertinamas sprendinių įgyvendinimo galimas teigiamas ir (ar) neigiamas ilgalaikis ir (ar) trumpalaikis poveikis. Reikalaujama, kad sprendinių poveikis būtų vertinamas šiais aspektais: 1) poveikis teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai; 2) poveikis ekonominei aplinkai (įvertinamas galimas poveikis ūkio ir atskirų jo sektorių raidos procesams, investicijų ir verslo sąlygoms, valstybės ir savivaldybių biudžetams); 3) poveikis socialinei aplinkai (įvertinamas galimas poveikis įvairiems socialiniams procesams ir socialinėms grupėms); 4) poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui (įvertinamas galimas poveikis gamtinės aplinkos kokybei, kraštovaizdžio struktūrai ir ekologiškai pusiausvyrai, gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimui). (Taip terminas vartojamas 2004.07.16. LR Vyriausybės nutarime Nr. 920 dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos.)	Assessment of impact of the planning document solutions - The process of territorial planning during which a possible positive and/or negative, long-term and/or short-term impact of solutions implementation is analyzed and assessed. It is required that impact of solutions be assessed in the following aspects: 1) an impact on the sustainable development of the territory and/or on the planned sphere of activity; 2) an impact on the economic environment (a possible impact on the processes of the development of economics and its separate sectors, on the conditions for investments and business, as well as on the national budget and the municipal funds is assessed); 3) an impact on the social environment (a possible impact on various social processes and social groups is assessed); 4) an impact on the natural environment and landscape (a possible impact on the quality of the natural environment, the structure of the landscape, the ecological equilibrium, as well as on protection of nature and cultural heritage is assessed). (The above-mentioned term is defined in

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
			Resolution No. 920 of the Government of the Republic of Lithuania 2004.07.16 on the Procedure for Impact Assessment of Territorial Planning Document Solutions.)
Teritorijų planavimo dokumentų derinimas	Coordination of territorial planning documents	Teritorijų planavimo dokumentų derinimas - derinimas – Procedūra, kurios metu tarpusavyje suderinami parengtų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, patikrinama, ar buvo laikytasi planavimo sąlygų ir kitų teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų (Teritorijų planavimo įstatymas).	Coordination of territorial planning documents - A procedure for co-coordinating solutions of separate plans as well as the prepared and valid documents of territorial planning; it is also verified whether one acted in compliance with planning conditions and other requirements of legal acts regulating territorial planning (Law on Territorial Planning).
Teritorijų planavimo dokumentų registras registras	Register of the territorial planning documents	Teritorijų planavimo dokumentų registras registras – Institucijų ir veiksmų sistema, skirta patvirtintiems teritorijų planavimo dokumentams, jų keitimams registruoti, taip pat pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentams įrašyti. Registrą sudaro: valstybinis, apskričių, savivaldybių teritorijų planavimo dokumentų registrai ir Valstybinio, apskričių ir savivaldybių registrų pagrindu formuojama registro centrinė duomenų bazė. Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga – Aplinkos apsaugos agentūra. Visi fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę susipažinti su teritorijų planavimo dokumentų registro duomenimis atitinkamą registrą tvarkančioje institucijoje ir už nustatytą mokestį gauti jų kopijas. (Pagal Teritorijų planavimo įstatymą ir Teritorijų planavimo dokumentų registro nuostatus)	Register of the territorial planning documents – a system of institutions and actions used for registration of the approved territorial planning documents and their amendments, as well as for inscribing territorial planning documents started to be prepared. The register consists of the registers of the state, the county and municipality territorial planning documents; a central data base is formed on the grounds of the State, the county and municipality registers. Institution of the register management – the Agency of Protection of Nature. All natural and legal entities of the Republic of Lithuania have the right of access to the data of the territorial planning documents register at the corresponding register management agency and, upon paying a fixed stamp duty, receive copies thereof. (According to the Law on Territorial Planning and provisions of the territorial planning documents register).
Teritorijų planavimo dokumentų tvirtinimas	Approval of territorial planning documents (planes or their alteration)		
Teritorijų planavimo dokumentų (projektų) svarstymo su	Provisions of Public Discussion on the Documents (projects) for Territorial	Teritorijų planavimo dokumentų(projektų) svarstymo su visuomene nuostatai – Dokumentas, reglamentuojantis bendrojo, specialiojo ir detaliojo teritorijų planavimo dokumentų projektų, rengiamų pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą, viešo svarstymo su visuomene etapus, tvarką ir procedūras.	Provisions of Public Discussion on the Documents (projects) for Territorial Planning – A document regulating the stages, order and procedure for public discussion on master, special and detailed territorial planning projects, drafted by the Law on Territorial Planning.

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
visuomene nuostatai	Planning		
Teritorijų planavimo lygmenys	Levels of territorial planning	<p>Teritorijų planavimo įstatymas planavimo lygmenis skaido pagal du požymius.</p> <p>1. Teritorijų planavimo lygmenys pagal teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančią instituciją yra šie:</p> <p>1.1. valstybės (dokumentus tvirtina Seimas);</p> <p>1.2. Vyriausybės (dokumentus tvirtina Vyriausybė);</p> <p>1.3. Vyriausybės įgaliotos institucijos (dokumentus tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija);</p> <p>1.4. apskrities (dokumentus tvirtina apskrities viršininkas);</p> <p>1.5. savivaldybės (dokumentus tvirtina savivaldybės taryba ar jos įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius).</p> <p>2. Teritorijų planavimo lygmenys pagal planuojamos teritorijos dydį ir sprendinių konkretizavimo lygį yra šie:</p> <p>2.1. nacionalinis – visa valstybės teritorija (rengiami bendrojo ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai);</p> <p>2.2. regiono – valstybės teritorijos dalys, išsiskiriančios administraciniu (apskritys), principiniu funkcinio bendrumu (rengiami bendrojo ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai);</p> <p>2.3. rajono – regiono dalys, išsiskiriančios administraciniu (savivaldybės), konkrečiu funkcinio bendrumu (rengiami bendrojo ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai);</p> <p>2.4. vietovės – žemės sklypai ar jų grupės (rengiami detaliojo ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai).</p>	<p>The Law on Territorial Planning separates the levels of planning in accordance with the two peculiarities.</p> <p>1. According to the institution approving the document of territorial planning, territorial planning levels are the following:</p> <p>1.1. the State level (for the documents which are approved by the Seimas (Parliament));</p> <p>1.2. the Government (for the documents which are approved by the Government);</p> <p>1.3. the Government institution (for the documents which are approved by the Government authorized institution);</p> <p>1.4. the county (for the documents which are approved by the county governor);</p> <p>1.5. the municipality (for the documents which are approved by the Municipality Council or its authorized director of the municipal administration).</p> <p>2. According to the planned territory size and the level of concretization of solutions, territorial planning levels are the following:</p> <p>2.1. the national level – the whole territory of the state (master and special territorial planning documents are drafted);</p> <p>2.2. the regional – portions of the state territory which are distinguished by the administrative (counties) or principal functional relation (master and special territorial planning documents are drafted);</p> <p>2.3. the district – portions of a region which are characterized by the administrative (municipality) or concrete functional relation (master and special territorial planning documents are drafted);</p> <p>2.4. the local – land plots or their groups (master and special territorial planning documents are drafted).</p>
Teritorijų planavimo procesas	Process of territorial planning	Teritorijų planavimo procesas – Teritorijų planavimo įstatymas nurodo, jog teritorijų planavimo procesą sudaro parengiamasis etapas, teritorijų planavimo dokumento rengimo etapas, sprendinių pasekmių vertinimo etapas ir	Process of territorial planning - The Law on Territorial planning indicates that the process of territorial planning includes the preparatory stage, the stage of formulating territorial planning documents, the stage of assessing the

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		baigiamasis etapas. Ši proceso struktūra taikoma visiems – bendriesiems, specialiesiems ir detaliesiems planams. (Detalesnį šių etapų aprašymą žiūr. „Savivaldybės teritorijos bendrojo planavimo procesas“)	consequences of solutions, and the conclusive stage. The structure of this process is applied to all master-, special- and detailed plans. (A more comprehensive description of the aforesaid stages in “Process of work of the municipality master plan”)
Teritorijų planavimo rūšys	Types of territorial planning	Teritorijų planavimo rūšys – Teritorijų planavimo įstatymas skiria šias planavimo rūšis: 1) bendrasis teritorijų planavimas; 2) specialusis teritorijų planavimas; 3) detalusis teritorijų planavimas.	Types of territorial planning - The Law on Territorial Planning distinguishes the following types of planning: 1) general; 2) special; 3) detailed.

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Teritorijų planavimo tikslai	Aims of territorial (spatial/ detail/ setorial) planning	<p>Teritorijų planavimo tikslai - Lietuvos teritorijų planavimą reglamentuojančių dokumentų sistemoje apie planavimo tikslus kalbama teritorijų planavimo įstatyme ir poįstatyminiuose aktuose. Apskritis planavimo tikslus nurodo Apskritis planų rengimo taisyklės, savivaldybės teritorijos planavimo – savivaldybės teritorijos planavimo taisyklės, detaliojo planavimo – Detaliųjų planų rengimo taisyklės, specialiojo – specialiųjų planų rengimo taisyklės. Teritorijų planavimo įstatymas išvardina tokius tikslus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) išlaikyti valstybės teritorijos socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo pusiausvyrą; 2) formuoti sveiką ir harmoningą gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinką stengiantis sukurti geresnes ir visoje valstybės teritorijoje visavertes gyvenimo sąlygas; 3) formuoti gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros bei kitų veiklos sričių plėtojimo politiką; 4) saugoti, racionaliai naudoti ir atkurti gamtos išteklius, gamtos ir kultūros paveldo vertybes, tarp jų ir rekreacijos išteklius; 5) formuoti gamtinį karkasą, sudaryti prielaidas kraštovaizdžio ekologinei pusiausvyrai palaikyti arba jai atkurti; 6) formuoti žemės sklypus, rezervuoti (nustatyti) teritorijas gyvenamųjų vietovių infrastruktūros ir kitų veiklos sričių, skirtingų rūšių žemės naudmenų plėtrai; 7) suderinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, visuomenės, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos ir žemės sklypų naudojimo bei veiklos plėtojimo šioje teritorijoje sąlygų; 8) skatinti investicijas socialiniam ekonominiam vystymui. 	<p>Aims of territorial (spatial/detail/setorial) planning- The Law on Territorial Planning and post-statutory acts refer to the objectives of territorial planning in the system of Lithuanian territorial planning documents. The objectives of the county planning are established by the Regulations for Preparation of County Plans; the objectives of the municipality territory planning – by the Regulations for the Municipality Territory Planning; the objectives of the detailed planning – by the Regulations for the Drafting of Detailed Plans; the objectives of the special territory planning – by the Regulations for the Drafting of Special Plans.</p> <p>The Law on Territorial Planning have the following objectives:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) to balance the development of the territory of the Republic of Lithuania; 2) to form an adequate, healthy and harmonious environment for living, work and recreation with the aim of creating better living conditions of equal value on the whole territory of Lithuania; 3) to form a policy of development of residential areas and infrastructure systems; 4) to protect, use rationally and recover natural resources, natural and cultural heritage, recreational resources among them; 5) to maintain an ecological equilibrium or to restore it; 6) to reserve (define) territories for the development of infrastructure of residential areas, other spheres of activity, and different types of land; 7) to harmonise the interests of natural and legal entities or their groups, also the interests of the public, municipalities and the State regarding the conditions for the use of a territory and land plots also with regard to the type of activity in the territory; 8) to promote investments for the social and economic development.

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Turizmo ir rekreacijos schemos ir planai (projektai)	Plan/ scheme of tourism and recreation	Turizmo ir rekreacijos schemos ir planai (projektai) - Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipas.	Plan/scheme of tourism and recreation -- A type of special territorial planning documents.
Ūkinė plėtra	Economic development	Ūkinė plėtra - Vienas iš siekių, minimų Teritorijų planavimo įstatyme ir apskrities teritorijos bendrojo planavimo reglamente. Įstatymas sako, kad vienas teritorijų planavimo tikslų yra skatinti investicijas socialiniam ekonominiam vystymui. Apskrities teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklėse tarp kitų uždavinių sakoma, jog planas privalo numatyti bioprodukcinio ūkio, pramonės, verslo teritorijų vystymo kryptis, formuoti palankias ūkio ir verslo ugdymo sąlygas. Nors kitų lygmenų bendrojo planavimo dokumentų rengimo reglamentuose šis siekis ir neminimas, bet praktikoje pasireiškia ir juose.	Economic development is one of the objectives, mentioned in the Law on Territorial Planning and in the Regulations of general planning of the territory of the county. The Law states that one of the objectives of territorial planning is to promote investments for the social and economic development. It is said in the Regulations for the Drafting of the Master Plan of the County Territory that the plan must provide for development trends of bio productive agriculture, industry and business territories, as well as create favourable conditions for the agricultural and business development. Though the said objective is not mentioned in the rules on formulating the documents for general planning at other levels, but it is applied in practice.
Ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas	Assessment of the impact of economic activity on the environment		
Ūkio ir verslo ugdymas	Development of economics and business		
Urbanistinės sistemos elementų sąveika (savivaldybės benrajame plane)	Correlation of the elements of the urban system (in the master plan of the municipality)		
Urbanistiniai centrai	Urban centres	Urbanistiniai centrai – Pagrindiniai šalies miestai (2001 m Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane). Plane nurodomi 3 lygmenų centrai: 1) valstybinio ir tarpvalstybinio (Europinio) masto, 2) regioniniai, 3) lokaliniai centrai. Urbanistinius centrus Bendrųjų planų taisyklės reikalauja rodyti apskričių ir savivaldybių bendruosiuose planuose.	Urban centres – The key towns of the state (in the master plan of the territory of the Republic of Lithuania 2001). Centres of three levels are indicated in the said plan: 1) the State and international (European); 2) regional and 3) local centres. The Regulations for Master Plans require including urban centres in the master plans of counties and

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Urbanistinis karkasas	Urban framework	Urbanistinis karkasas – Aktyviausios ūkinės bei kultūrinės plėtros centrų ir ašių teritorinė sistema su labiausiai pertvarkyta gamtine aplinka bei išplėtotais inžinerinės infrastruktūros kompleksais (Pagal Kraštovaizdžio tvarkymo specialiųjų planų rengimo taisyklės) gyvenamųjų vietovių atraminė sistema (pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą). Šią sistemą minėtame dokumente sudaro didžiausi šalies miestai („urbanistiniai centrai“), juos jungiančios susisiekimo linijos („urbanistinės integracijos ašys“) ir visa tai supantis jų poveikio arealas.	municipalities. Urban framework – A territorial system of centres and axes of the most active economic and cultural development with highly reorganized natural environment as well as greatly developed engineering infrastructure facilities (According to the Regulations for the Drafting of Special Plans of Landscape Management) a retaining system of populated localities (According to the General Plan of the Republic of Lithuania). This system consists of the biggest towns of the State (“urban centres”), communications lines connecting the said towns (“an axis of urban integration”) and the area surrounding all this.
Valstybės teritorijos socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo pusiausvyra/ darni plėtra -	Balance of the social, economic and ecological development of the territory of the state/ sustainable development	Valstybės teritorijos socialinio, ekonominio ir ekologinio vystymo pusiausvyra / darni plėtra - Pirmasis iš aštuonių teritorijų planavimo tikslų, minimų teritorijų planavimo įstatyme.	Balance of the social, economic and ecological development of the territory of the state / sustainable development - The first of eight objectives of territorial planning, mentioned in the Law on Territorial Planning.
Vandens telkinių apsauginės zonos	Protected areas of water pools	Vandens telkinių apsauginės zonos – Paviršinio vandens telkinio apsaugos zona - teritorija prie paviršinio vandens telkinio, kurioje ūkinė ir kita veikla leidžiama tik naudojant specialiąsias (agronomines, inžinerines ir kitas) priemones, apsaugančias vandens telkinį bei jo aplinką nuo degradacijos. Zonos dalyje prie vandens telkinio yra dar griežtesnio režimo pakrantės apsaugos juosta.	Protected areas of water pools – A protected area of the surface-water pool is a territory alongside the surface-water pool wherein agricultural and other activities are allowable only by means of utilizing (agronomical, engineering and other) special devices protecting the water pool as well as its environment from degradation. There exists a protected near-shore zone of a stricter regime in a territory near the water-pool.
Vandentvarkos schemos ir planai (projektai)	Water management schemes, plans (projects)	Vandentvarkos schemos ir planai (projektai) – Vienas iš 10 teritorijų planavimo įstatyme išvardintų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tipų.	Water management schemes, plans (projects) – One of ten types of special territorial planning documents indicated in the Law on Territorial Planning.
Veiklos prioritetai planuojamoje savivaldybės teritorijoje	Priorities of the planned activity in municipality territories		

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Vieša ekspozicija	Public exposition	Vieša ekspozicija – Planavimo dokumentų svarstymo su visuomene (Žiūr. „Viešas svarstymas“) dalis. Projektas eksponuojamas ne mažiau kaip 1 mėnesį, kai svarstomi Lietuvos Respublikos, apskrities, savivaldybės lygmens bendrojo bei specialiojo planavimo projektai, ir ne mažiau kaip a savaitė, kai svarstomi detaliojo planavimo projektai.	Public exposition – A part of public discussion on the documents for planning (See “Public discussion”). A project is exposed with at least a month’s period, when master and special planning projects are considered on the level of the Republic of Lithuania, as well as on the county and the municipality levels; the project is exposed with at least of a week of the period, when detailed planning projects are discussed.
Viešas svarstymas	Public discussion	Viešas svarstymas - Privaloma (išskyrus kai kuriuos atvejus) sudėtinė teritorijų planavimo dokumentų rengimo proceso dalis - procedūra, kurios metu visuomenė nustatyta tvarka supažindinama su parengtu teritorijų planavimo dokumentu, organizuojamas viešas susirinkimas teritorijų planavimo dokumento sprendiniams, jų alternatyvoms bei pateiktiems pasiūlymams aptarti. (Pagal teritorijų planavimo įstatymą). Yra šie viešo projektų svarstymo su visuomene etapai: 1. Skelbimas apie numatomą rengti projektą; 2. Konsultavimasis dėl rengiamų sprendinių. Šis etapas privalomas detaliesiems planams, kurių organizatoriai (užsakovai) yra savivaldybės arba valstybės institucijos, taip pat kai kuriais kitais atvejais. 3. Parengto projekto aptarimas. Rengiant specialiojo teritorijų planavimo dokumentų projektus, kurie siejasi tik su vieno juridinio ar fizinio asmens interesais, nedidelių veiklos mastų detaliųjų planų projektus, taip pat kitais teisės aktuose nustatytais atvejais viešo svarstymo tvarka supaprastinama.	Public discussion – A mandatory (with exception of several cases) constituent part of the process of formulating the projects for territorial planning documents – A procedure during which the public is, in the established manner, acquainted itself with the drafted document on territorial planning; public meeting is organized to discuss territorial planning document solutions, their alternatives as well as the proposals. (According the Law on Territorial Planning). Here the stages of public discussion on the projects: 1. Announcement of drafting the foreseen project; 2. Consulting with regard to the solutions being prepared. This stage is mandatory for detailed plans, the organisers of which are either the local authorities or state institutions, in other cases, as well. 3. Discussion concerning the drafted project. A procedure for public discussion is simplified in drafting: the projects of special territorial planning which concern the interests of one legal or natural person only, the projects of detailed plans of a smaller amount of activity, as well as in other events established by legal acts.
Visuomenė	General public		
Visuomenės poreikiams rezervuojamos teritorijos	Land/ areas reserved for the community needs needs	Visuomenės poreikiams rezervuojamos teritorijos kad apskričių ir savivaldybių planuose turi būti nurodomos teritorijos, rezervuojamos visuomenės poreikiams.	Land/areas reserved for the community needs needs - The Regulations for the Drafting of Master Plans denote that territories reserved for the community needs be indicated in the county and municipality plans.

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
Visuomeninio aptarnavimo (kultūros, švietimo ir sporto, sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos) infrastruktūros objektų išdėstymas	Location of the objects of public service infrastructure (culture, education and sport, health care and social security)		Location of the objects of public service infrastructure (culture, education and sport, health care)
Vizualiniai teritorijos naudojimo apribojimai	Visual limitations of the territory use		
Žala, atsiradusi dėl neteisėtai vykdomų veiksmų įgyvendintų teritorijos planavimo dokumentų	Indemnification for damages caused by illegal activities during the realisation of plans	Žala, atsiradusi dėl neteisėtai vykdomų veiksmų įgyvendinamų teritorijų planavimo dokumentų, atlyginama teisės aktų nustatyta tvarka. Ginčus dėl žalos atlyginimo sprendžia teismai. (Pagal teritorijų planavimo įstatymą)	Indemnification for the damages caused by illegal activities during the realization of plans is remunerated, in a manner prescribed by legal acts. Disputes concerning indemnification for damages are settled in court (According to the Law on Territorial Planning)
Žemės įstatymas	Land law/ law on land	Žemės įstatymas, reikšmingas teritorijų planavimui keliomis prasmėmis. Žemės įstatymas nusako: 1) žemės savininkų pareigas, naudojant žemę, 2) valstybinės ir savivaldybių nuosavybėje esančios žemės valdymo reikalus, 3) nustato 5 pagrindines žemės paskirties rūšis ir nusako jų naudojimo reglamentą. Planavimo veiksmai turi tilpti šio įstatymo nustatytuose rėmuose.	The said Law is significant to territorial planning in several senses. The Law on Land shall outline: 1) the land owners' duties in using land; 2) the issues concerning holding of land owned by the State and municipalities by the right of ownership; 3) establish five fundamental types of the principle specific purpose of land, and specify the rules of their use. Planning activities must be implemented within the framework of the above-mentioned Law.
Žemės naudojimo būdas	Means of land use	Žemės naudojimo būdas - „Teritorijų planavimo dokumentuose numatyta veikla, kuri teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties žemėje.“ (Žemės įstatymas). Žemės įstatyme išskirti 5 pagrindinės tikslinės žemės paskirties tipai (žiūr. „Pagrindinė tikslinė žemės paskirtis“) yra skirstomi į žemės naudojimo būdus. Pavyzdžiui,	Means of land use - "An activity indicated in territorial planning documents which is permissible in the land of the principle specific purpose of land use in a manner stipulated by legal acts" (The Law on Land). The Law on Land divides five types of the principle specific purpose of land (See "The Principle Specific Purpose of Land") into certain means of land use. For instance, the

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		<p>pirmojo – „žemės ūkio paskirties žemė“ skirstoma į tokius naudojimo būdus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Mėgėjiškų sodų žemės sklypai ir sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo; 1.2. Specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių 1.3. Rekreacinio naudojimo žemės sklypai 1.4. Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai 1.5. Ekosistemų apsaugos miškų sklypai 1.6. Rekreacinių miškų sklypai 1.7. Apsauginių miškų sklypai 1.8. Ūkinių miškų sklypai <p>(Pagal Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, paskirties, būdų ir pobūdžių specifikaciją)</p>	<p>first type – “land designated for agricultural purposes” is subdivided into the following means of land use:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1.Land plots of amateur orchards and general gardeners’ partnerships; 1.2.Specialized horticultural, floricultural, conservatory, arboreta and other specialized farms; 1.3.Land plots designated for recreational purposes; 1.4.Other land plots designated for agricultural purposes; 1.5.Forestry plots of eco-systems under protection; 1.6. Recreational forestry plots; 1.7. Protective forestry plots; 1.8. Agricultural forestry plots. <p>(According to the Specification of the Principle Specific Purpose, Means and Characters of Land Use).</p>
Žemės naudojimo paskirtis	land use/ utilization		
Žemės naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis	Principle specific purpose of land use means and characters of land use	<p>Žemės naudojimo klasifikacinė sistema. Lietuvos savivaldybių bendrieji ir detalieji planai privalo būti rengiami, prisilaikant Žemės įstatymu ir Aplinkos ministro įsakymu priimto žemės naudojimo klasifikatorių. Jis turi tris lygmenis.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Žemės įstatymas klasifikuoja žemės naudojimą į 5 „pagrindines tikslines žemės paskirtis“ (Žiūr. „Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis“) 2. Aplinkos ministro įsakyme paskirtys yra skaidomos į „žemės naudojimo būdus“. (Žiūr. „Žemės naudojimo būdas“) 3. Pastarieji tame pat įsakyme skirstomi į „žemės naudojimo pobūdžius“. (žiūr. pvz., „Komerčinės paskirties teritorijos“) 	<p>Classification system of land use. Master and detailed plans of municipalities of Lithuania must be formulated in pursuance of the classifiers of land use accepted by the Law on Land and Order of the Minister of Environment. The Law on Land has the following levels.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Law on Land classifies land use into 5 “principle specific purpose of land” (See “The Principle Specific Purpose of Land Use”). 2. The purposes in the Order of the Minister of Environment fall into “means of land use” (See “The Means of Land Use”). 3. The latter in the same Order is subdivided into “characters of land use” (See, e.g. “Territories Used for Commercial Purposes”).
Žemės sklypas sklypas	Land plot (parcel); parcel of land	<p>Žemės sklypas sklypas - Teritorijos dalis, turinti nustatytas ribas, kadastro duomenis ir įregistruota Nekilnojamojo turto registre. (Pagal Žemės įstatymą).</p>	<p>Land plot (parcel); parcel of land is a portion of a territory, having fixed boundaries, cadastre data and recorded in the Register of Immovable Property (In accordance with the Law on Land).</p>
Žemės sklypų detalieji planai	Detailed planes of the land plots	<p>Žemės sklypų detalieji planai - Žemės sklypas vienas iš galimų (ir dažnai praktikoje pasitaikančių) detalių</p>	<p>The land plot is one of possible objects of detailed planning (very often occurred in practice). See “Detailed Planning”,</p>

Term in Lithuanian	Term in English	Definition in Lithuanian	Definition in English
		planavimo objektų. Žiūr. taip pat „Detalusis planavimas“, „Detalusis planas“.	“Detailed Plan”.
Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacija	Specification of the principle specific purpose, means and characters of the land plot	Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacija – Poįstatyminis dokumentas (Aplinkos ministro įsakymas), kuriame pateikiama žemės naudojimo klasifikacija (žiūr. „Žemės naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis“). Jos privalu laikytis, rengiant detaliuosius, o taip pat - savivaldybių, miestų ir miestelių bendruosius planus.	Specification of the principle specific purpose, means and characters of the land plots – A post-statutory document (Minister’s of Environment directive), wherein specification of land use is presented (See “The Principle Specific Purpose, Means and Character of Land Use”). It is necessary to comply with them in drafting detailed plans as well as master plans of municipalities, towns and townships.
Žemėtvarkos schemas ir planai (projektai)	Land management schemes and plans (projects)	Žemėtvarkos schemas ir planai (projektai)-Žemėtvarkos schema – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame valstybės, regionų ar rajonų lygmeniu nustatomi kaimiškųjų teritorijų žemės naudmenų naudojimo ir tvarkymo prioritetai. (Pagal teritorijų planavimo įstatymą).	Land management scheme is a document of special territorial planning, wherein the priorities concerning the use and management of lands of rural territories are established on the State and regional levels (According to the Law on Territorial Planning).
Žemėvaldos planai (projektai) miškų tvarkymo schemas ir vidinės miškotvarkos planai (projektai)	Plan (projects) for land-owning and forestry management schemes	Žemėvaldos planai (projektai) miškų tvarkymo schemas ir vidinės miškotvarkos planai (projektai) – Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, nustatantys žemės sklypų formavimą, pertvarkymą, paėmimą, konsolidavimą, taip pat naudojimo sąlygas (tikslinę paskirtį, apribojimus, servitutus ir pan.).	Plan (projects) for land-owning and forestry management schemes – Special territorial planning documents which establish the formation, reorganization, taking, consolidation of as well as the conditions for use of land plots (the principle specific purpose, restrictions, servitudes and the like).
Žemėvaldos planai (projektai) miškų tvarkymo schemas ir vidinės miškotvarkos planai (projektai)	Projects for land-owning and forestry		
Zonų vystymo tipai	Types of the development of areas	Zonų vystymo tipai – Elementas, kurį bendrojo planavimo taisyklės reikalauja rodyti miestų ir miestelių bendrųjų planų koncepcijoje. Elemento turinys taisyklėse nėra apibrėžtas.	Types of the development of areas - An element which the Regulations for General Planning charge to exhibit in the concept of master plans of towns and townships. The content of the element is not defined in the Regulations.